

RESSOURCER & RESULTATER

2014

ÅRSBERETNING

CRT

ÅRSBERETNING
2014

5	FORMANDENS BERETNING 2014
6-7	DIREKTØRENS BERETNING 2014
8-21	RESSOURCER OG RESULTATER 2014 – ET SAMLET OVERBLIK
22-23	MODELØKONOMI
24-25	TURISME
26-27	REGIONAL UDVIKLING
28-29	PROJEKTER 2014
	FORMIDLING:
30-31	VIDENSKABELIGE ARTIKLER OG UDGIVELSER
32-35	VIDENSKABELIGE KONFERENCEPAPERS OG PRÆSENTATIONER
	UDVALGT PROJEKT 2014:
36-39	OUTDOOR TURISME PÅ BORNHOLM
	FRA VORES EGEN VERDEN
40	BESTYRELSESMEDLEMMER
41-42	PERSONALE
43	RESULTATOPGØRELSE I HOVEDTAL
44	KONTAKT OG KOLOFON

FORMANDENS BERETNING 2014

Regnskabet for 2014 udviser et overskud på 1.015 t. kr. Det budgetterede resultat for regnskabsåret 2014 var på 300 t. kr. Det er på denne måde i 2014 lykkedes at holde et fint aktivitetsniveau i centret, begrænse omkostningerne og fortsætte en genopbygning af egenkapitalen. En opnåelse af målet om 1 mio. kr. i egenkapital er derfor allerede nået med udgangen af 2014.

Centret har i løbet af 2014 fået skabt en mere positiv økonomi, som er grundlaget for en stærkere udvikling af forretningen og kunderelationerne for det kommende år.

Centret har nu en stærk økonometrisk kompetence og kapacitet til dataanalyse og til analyser af innovation og erhvervsudvikling. Centret løser nu opgaver i store dele af Danmark. Samtidigt er der gennemført et løft i økonomi- og timestyring, i projektledelse, personaleledelse og IT. Og forsknings- og udviklingsarbejdet sker nu i højere grad med udgangspunkt i faglige teams.

Målet for de kommende år er at skabe et endnu stærkere og tydeligere CRT, der yder forskning og udvikling i yderområder til brug for politik- og strategiudvikling på lokalt, regionalt og nationalt plan.

Diskussionen om Danmarks yderområder er i dag kommet på dagordenen i en større del af landet end tidligere. De fleste er enige om, at det nu ikke alene er de mindre øer og de meget afsidesliggende områder, der skal tackle opgaven med at sikre aktiviteter, så den lokale befolkning har noget at leve af.

Det er helt oplagt, at CRT i sit forsknings- og udviklingsarbejde tager bestik af denne udvikling.

Den nye vision for centret er at blive den foretrukne samarbejdspartner for kommuner, regioner og nationale aktører i at skabe ny indsigt og nye løsninger for erhvervs- og turismudvikling i yderområder og på øer i Danmark.

Og der tegner sig netop nu positive muligheder for at styrke centrets rolle i netop dette arbejde.

For det første er der med den nye lov om dansk turisme, der er vedtaget i Folketinget ultimo 2014, etableret en ny organisering af dansk turisme. Konsekvensen er, at CRT – som følge af afviklingen af Videncenter for Kystturisme – kan komme til at spille en endnu større rolle i forhold til at skabe nye indsigter og løsninger for udviklingen af dansk kystturisme.

For det andet er der de kommende år afsat over 10 mio. kr. til en ekstraordinær forskningsindsats inden for kystturismen, herunder midler til 5 erhvervsPhD'ere og et nyt forskningsprogram inden for kystturismen. Dette giver også en konkret mulighed for at styrke centrets position og aktivitetsniveau.

Der skal i de kommende år sikres en naturlig vækst i centrets aktiviteter, en stærkere anvendelsesorienteret videnproduktion og en endnu stærkere kommunikation af resultaterne af forsknings- og udviklingsindsatsen.

Og der er alt i alt gode muligheder for at styrke centrets rolle de kommende år regionalt og især nationalt.

Lars Erik Jønsson

Bestyrelsesformand

Året 2014 var endnu et år med fokus på sikring af en sund og bæredygtig økonomi, faglig udvikling og øget produktivitet. Det lykkedes at reducere de faste omkostninger med yderligere 7,5 %, mens omsætningen desværre gik 9 % tilbage. Overskuddet blev dog på hele 1.015 t. kr., hvilket kan tilskrives tilbageholdenhed hvad angår projektløn. Der er således demonstreret råderum for udvidelse af aktiviteterne, og der vil i 2015 blive rekrutteret nye medarbejderkræfter til CRT. Medarbejderne fastholdt et højt aktivitetsniveau, og produktiviteten har på flere fronter været i fremgang. Der er samlet set gennemført 39 projekter og lavet 48 skriftlige produktioner samt en lang række mundtlige formidlinger af projektræsultater i 2014. Det er også lykkedes igen i 2014 at fastholde det øgede niveau fra 2013 for omtale i online medier udenfor Bornholm.

Blandt alle de mange projektaktiviteter og -resultater i 2014 vil jeg især gerne fremhæve fire, som også er mere detaljeret omtalt i årsberetningen. Ungdomsuddannelser i Yderområder udført med støtte fra Landdistriktspuljen under Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (omtalt s. 27) har bidraget med ny indsigt i vejen gennem uddannelsessystemet for de unge i de danske yderområder. I medierne tegnes der ofte et trøstesløst billede af vilkårene i danske yderområder, bl.a. med høj arbejdsløshed og ringe uddannelse for de unge. Men undersøgelsen viser, at de unge fra landets yderområder uddanner sig i mindst lige så høj grad som unge fra bykommunerne, men også at de uddanner sig anderledes. Flere får en erhvervsfaglig uddannelse og færre en videregående uddannelse. Med til billedet hører også, at de unge uden for bykommunerne hurtigere går i gang med en erhvervsuddannelse og at de i større udstrækning bliver færdige med deres uddannelser trods det, at de samtidig i højere grad er tvunget til at flytte for uddannelse. Uanset uddannelsesgruppe findes den højeste beskæftigelse blandt unge, der kommer fra yderkommuner. Danske yderområder yder således gennem sine unge et stort og væsentligt bidrag til de menneskelige ressourcer, der driver udvikling og vækst i hele Danmark, hvorfor det er væsentligt at sikre adgang til uddannelse for unge i yderområderne. Sammen med den igangværende

Ph.d. på CRT, Unge mellem fag og sted – Erhvervsuddannelsessystemet i danske yderområder, er projektet med til at opbygge CRT's position inden for uddannelsesgeografi.

CRT kortlagde i 2014 også kystturismeforskningen og samspillet mellem forskning og turismeerhverv i Danmark for Styrelsen for Forskning og Innovation (omtalt s. 25). Kortlægningen var en del af undersøgelsesgrundlaget for aftaleparternes beslutning om øremærkning af midler til forskning indenfor kystturisme som en del af forskningsreserven i 2015. Kortlægningen viser bl.a., at forskningsformidling er særligt vanskelig i kystturismesektoren pga. de mange små familievirksomheder. Alle aktørgrupper ytrer dog samtidigt et behov for øget samspil mellem forskning og praksis og for mere direkte og uformel interaktion mellem forskere og turismevirksomheder. Samtidigt må det konkluderes, at vækst og beskæftigelsesudvikling i dansk kystturisme næppe kan realiseres alene gennem traditionel sektorbaseret turismepolitik, men kræver bredere, koordinerede udviklingsstrategier for kystområder og landdistrikter.

Første trin i udviklingen af en Velfærds- og sundhedsversion af Den Regionale Model for Erhverv og Beskæftigelse, SAM-K / LINE® blev taget i 2014 i samarbejde med Dansk Sygeplejeråd (omtalt s. 23). Denne første udgave har fokus på behovet for personale til velfærds- og sundhedssektoren og på, hvor mange personer, som i dag har en sundhedsuddannelse. Vi forventer, at regionerne på sigt også vil have en interesse i udviklingen af sådanne sundhedssatellitregnskaber. Modellen vil fx kunne simulere, hvordan sundhed og velfærd i fremtiden vil udvikle sig i samspil med den øvrige lokale økonomi. Ligeledes vil modellen kunne benyttes til analyser af scenarier, f.eks. af Kvalitetsreformens (nye sygehuse mv.) betydning for centralisering og urbanisering. Projektet er således en udvikling af CRT's regionaløkonomiske modelapparat og åbner op for redskabernes anvendelse på endnu et væsentligt område for regionerne. Samtidigt er det ikke ubekendt, at der er geografiske forskelle i folkesundhed, som dette nye redskab også tillader CRT at udforske ud fra økonomiske perspektiver i samarbejde med relevante, interesserede parter.

Endnu et af CRT's større og væsentlige projekter i 2014 har været Ud over kanten – Potentialeplan for Outdoor-turisme på Bornholm 2015-17 (omtalt s. 36-39). Projektet er udarbejdet for Videncenter for Kystturisme, Destination Bornholm og Bornholms Vækstforum. Planen indgik i det nationale projekt Oplevelsesbaseret Kystturisme. Outdoor-turisme blev valgt som tema for potentialeplanen, fordi Destination Bornholm primo 2014 efter et strategiarbejde udvalgte Outdoor-turisme som strategisk fokusområde med stort vækstpotentiale. Potentialeplanen skal fremover være et arbejdsredskab til, hvordan private og offentlige aktører gennem en række sammenhængende aktiviteter og tiltag i årene 2015-17 kan bidrage til at styrke og udbygge Bornholm som outdoor feriedestination og dermed skabe vækst, udvikling og øget omsætning. Kort sagt – flere turister, flere overnatninger og flere aktiviteter. Projektet er således et eksempel på, hvordan CRT gennem udviklingsprojekter, der kombinerer tilvejebringelse af ny indsigt med inddragende aktørprocesser, er med til at kickstarte nye initiativer og ny udvikling.

CRT har således samlet set med aktiviteterne og resultaterne i 2014 skabt et godt afsæt for 2015. Der er et økonomisk råderum for udvidelse af aktiviteterne, ligesom der er skabt ny indsigt og nye anvendelser på fagligt interessante områder for CRT, herunder uddannelsesgeografi, sundhedsgeografi og -regionaløkonomi samt outdoor turisme. Blandt målene for 2015 er at fastholde den opnåede overensstemmelse mellem omkostningerne på CRT og indtjeningen, men også at skruer op for aktivitetsniveauet og i sær styrke projektudviklingen samt formidlings- og kommunikationsindsatsen i 2015.

Lene Feldthus Andersen

Direktør

RESSOURCER OG RESULTATER 2014 – ET SAMLET OVERBLIK

AKTIVITETERNES FORDELING

8

Center for Regional- og Turismeforskning aktiviteter fordeler sig på tre felter ift. formål, bidrag til omverdenen og målgrupper. Disse tre felter er:

NY VIDEN

Her udvikler vi ny teori; driver grundforskning frit uden andre bindinger end vores egen søgen efter ny viden om fænomener. Vi udvikler nye modeller og forståelser, som senere kan finde anvendelse i såvel anvendt forskning som udvikling hos os selv eller aktører i turisme og regional udvikling.

NY INDSIGT

Her opnår vi ny indsigt i fænomener i specifik sammenhæng. Vi anvender ny viden – egen og andres – rettet mod specifikke mål og målgrupper. Vi afprøver og eksperimenterer; vi laver anvendt forskning.

NY ANVENDELSE

Her anvender vi ny viden og ny indsigt til at udvikle nyt. Vi hjælper nationale, regionale og lokale aktører i turisme og regional udvikling til at indføre nye eller forbedre eksisterende forhold – produkter, processer eller systemer.

FIGUR 1: OMSÆTNINGSFORDELING

I 2014 havde aktiviteterne på CRT følgende fordeling målt på omsætning:

FIGUR 2: AKTIVITETER FORDELT EFTER OMSÆTNING

NY VIDEN

Grundforskningsaktiviteterne på CRT finansieres af bevillingen fra Uddannelses- og Forskningsministeriet og udmøntes i videnskabelig publicering, deltagelse i videnskabelige konferencer og nationale og internationale forskningsnetværk såvel som forskeruddannelse, fx ph.d

VIDENSKABELIG FORMIDLING

I 2014 opnåede CRT gennem centrets videnskabelige publicering en Bibliometrisk Forskningsindikator (BFI)¹ på 4,0. Følgende videnskabelige artikler og konferencepapers og -præsentationer har bidraget til niveauet for 2014:

Madsen B & Zhang J: "Towards A New Framework for Accounting and Modelling the Regional Impacts of Tourism" I: New article collection – The Economics of Travel & Tourism", Juli 2014 Routledge.

Marcussen CH (2014): "Multidimensional scaling in tourism literature", Tourism Management Perspectives, 12: 31-40.

Zhang J (2014) "Assessing the Economic Importance of Meetings Activities in Denmark", Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism, 14:3, 192-210.

Zhang J (2014): "Tourist attraction development in Denmark and its impact on regions", Management Studies, Volume 2(4): 254-268.

Derudover har CRT bidraget som reviewer for videnskabelige tidsskrifter og Forskningsråd:

Manniche, J: Opgaver som 'blind reviewer' for:

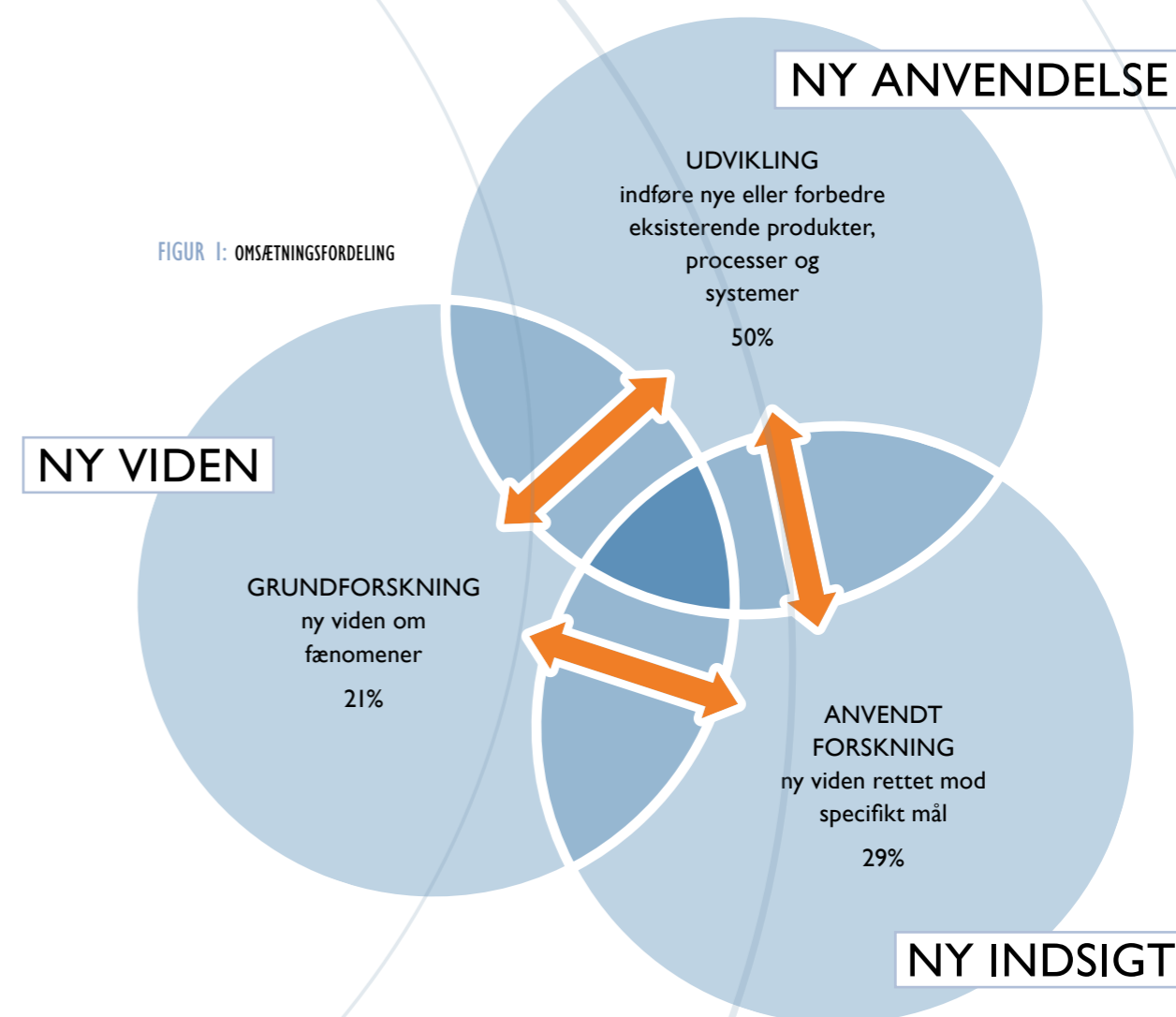
- Tidsskriftet European Planning Studies / Taylor and Francis UK
- Tidsskriftet Industry & Innovation / Taylor and Francis UK
- Norges Forskningsråd

Center for Regional- og Turismeforskning præsenterede derudover sine forskningsresultater på 17 nationale og internationale videnskabelige konferencer i 2014 og bidrog på alle disse med enten en konferencepræsentation eller et konferencepaper.

¹ Den bibliometriske forskningsindikator formål er at afspejle universiteternes forskningsaktivitet, og dette gøres ved at måle på antallet af publikationer. Den bibliometriske forskningsindikator belønner de forskningspublikationer, der publiceres i de mest anerkendte kanaler inden for faget.

9

FIGUR 1: OMSÆTNINGSFORDELING

Aktivitetsfelt	2014		2013	
	Omsætning (DKK)	Andel (%)	Omsætning (DKK)	Andel (%)
Ny viden	2.627.000	21	2.052.000	16
Ny indsigt	3.542.000	29	3.874.000	30
Ny anvendelse	6.067.000	50	6.933.000	54

FIGUR 2: AKTIVITETER FORDELT EFTER OMSÆTNING

PH.D. FORSKNINGSPROJEKT: KARIN TOPSØ LARSEN

UNGE MELLEM FAG OG STED - ERHVERVSUDDANNELSESSYSTEMET I DANSKE YDEROMRÅDER.

Unge valg af erhvervsuddannelser spiller en helt central rolle for fortsat udvikling af lokale arbejdsmarkeder i de danske yderområder. Ca. 40 % af alle beskæftigede på arbejdsmarkedet uden for de største danske byer har en erhvervsuddannelse og behovet for nyuddannet arbejdskraft vil stige efterhånden som de ældre faglærte forlader arbejdsstyrken.

Samtidig er der meget der tyder på, at netop en erhvervsuddannelse er en eftertragtet uddannelse blandt unge der er opvokset på landet. Analyserne viser, at lidt over 40 % af unge fra landet får en erhvervsuddannelse, og at en væsentlig andel af dem bliver boende i de kommuner, de er opvokset i.

Således er erhvervsuddannelsessystemet altså ikke 'blot' en del af en national målsætning om, at 95 % af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Erhvervsuddannelsessystemet udgør faktisk en væsentlig kilde til sikring af et lokalt ressourcegrundlag for lokale arbejdsmarkeder.

Men hvem er de unge fra landet der gerne vil have en erhvervsuddannelse og hvilke forestillinger gør de sig om sammenhænge mellem uddannelsesvalg og fremtidige bopæls- og arbejdsplaner? Og hvilken indflydelse har

det lokale udbud af forskellige erhvervsuddannelsesmuligheder for de unges valg? Det er de centrale spørgsmål, som dette forskningsprojekt søger at afdække.

Forskningsprojektets teoretiske fokusfelt er en forståelse af det danske erhvervsuddannelsessystem ud fra et uddannelses- og økonomisk-geografisk perspektiv. De centrale elementer er samspil og spændinger mellem erhvervsuddannelsessystemets indlejring i det danske ungdomsuddannelsessystem og dets tilknytning til det danske arbejdsmarkedsgeografi. Desuden kredser forskningsprojektet teoretisk om unges livsvalg i forbindelse med henholdsvis stedsidentitet, fagidentitet og mobilitetsfordringer.

Empirisk arbejdes der med cases fra Bornholm og Vendsyssel ud fra en 'mixed-methods' tilgang, der både inddrager statistiske dataanalyser af sammenhæng mellem uddannelses- og bopælsvalg, samt kvalitative interviewundersøgelser, hvis udgangspunkt er de unges egne opfattelser og konstruktioner af deres mulighedsrum.

Karin Topsø Larsen er indskrevet ved Aalborg Universitet, Institut for Planlægning, under vejledning af Anne Lorentzen. Projektet er støttet økonomisk af Region Nordjylland, Bornholms Regionskommune, Aalborg Universitet og CRT. Projektet afsluttes med en engelsksproget afhandling, der indleveres ultimo 2015 og skal forsvares i 2016.

FORSKNINGSNETVÆRK

Center for Regional- og Turismeforskning deltog i ni nationale og internationale forsknings- og vidensnetværk i 2014:

- Knowledge dynamics, Innovation and Learning Network, støttet af UK Social Science Council (KILN)
- The Peripherality, marginality and border issues in Northern Europe, Regional Studies Association Research Network
- Combinatorial knowledge bases and spatial dynamics v/ Combinatorial Knowledge Bases, Regional Innovation and Development Dynamics, CIRCLE, Lunds Universitet
- Turismeforskere i Danmark, TiD, hvor CRT har været vært dette års møde og workshop
- By-, Bolig- og Landdistriktministeriets forskernetværk Liv og Land
- LRD – Local and Regional Development Lab, Aalborg Universitet.
- Dansk Økonometrisk Selskab
- Forskernetværket Regional Transformation
- REGLAB

UDVIKLING AF DEN FAGLIGE KERNE OG SAMSPIL MELLEML DET KVANTITATIVE OG KVALITATIVE

Center for Regional- og Turismeforskning har som strategisk mål fortsat at udvikle den faglige kerne og nye kombinationer af kvantitativ og kvalitativ forskning. Disse mål er i løbet af året forfulgt gennem især følgende projektaktiviteter:

- Ph.d.-projektet "Unge mellem fag og sted – Erhvervsuddannelsessystemet i danske yderområder"
- Modeludvikling – Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE®
- Ungdomsuddannelser i yderområder – betydningen af lokale uddannelses- og jobmuligheder.
- Home is where the Island heart beats – Afdækker værdien af den finansielle, den sociale og den kulturelle kapital på i alt 4 øer x 5 aktiviteter = 20 events arrangeret af fraflyttede unge.
- Begivenhedsbaseret befolkningsanalyse og – model. Forskningsprojekt med det formål at forbedre og kvalificere befolkningsfremskrivninger med fokus på flytningen fra by til land.
- Specialversion af Den Regionale Model for Erhverv og Beskæftigelse, SAM-K/LINE® vedr. sundhed, velfærd og velfærdsteknologi
- Potentialeplan for Allinge-Sandvig. Plan for udvikling af Outdoor-turisme i Allinge-Sandvig – og på Bornholm som helhed – med fokus på markeds- og produktpotentiale, organisering og fremtidssikring samt realisering og handlingsplan.
- Arbejdskraftanalyse vedr. Togfonden.dk
- Videregående uddannelser på Bornholm. Analyse af rammebetingelser og udviklingsmuligheder.

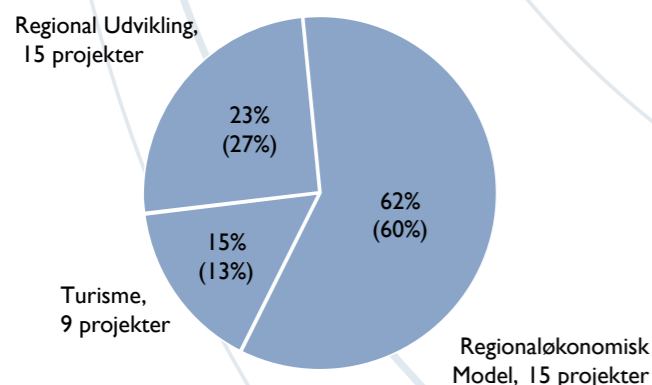
NY INDSIGT OG NY ANVENDELSE

Hovedaktiviteterne på Center for Regional- og Turismeforskning er anvendt forskning og udviklings- og rådgivningsprojekter. Disse udgjorde tilsammen hele 76 % af CRT's aktivitet i 2014. Resultaterne af disse aktiviteter kan vurderes på omfanget af følgende:

- projekter
- kommunikation
- kontakt med aktører i lokal, regional, national og international politikformulering og beslutningstagen.

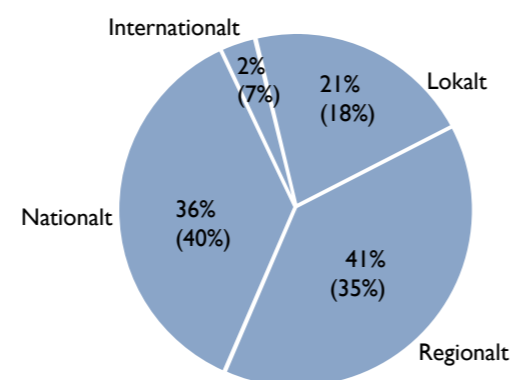
OMFANGET AF PROJEKTER

Center for Regional- og Turismeforskning gennemførte 39 eksternt finansierede anvendt forsknings-, rådgivnings- og udviklingsprojekter i 2014 (til sammenligning var der 36 tilsvarende projekter i 2013). De efterfølgende figurer viser projekternes fordeling på CRT's tre faglige temaer; Regionaløkonomisk model, Turisme og Regional udvikling samt efter geografisk orientering (lokalt, regionalt, nationalt og internationalt) og endelig projekternes fordeling i omsætningsintervaller.

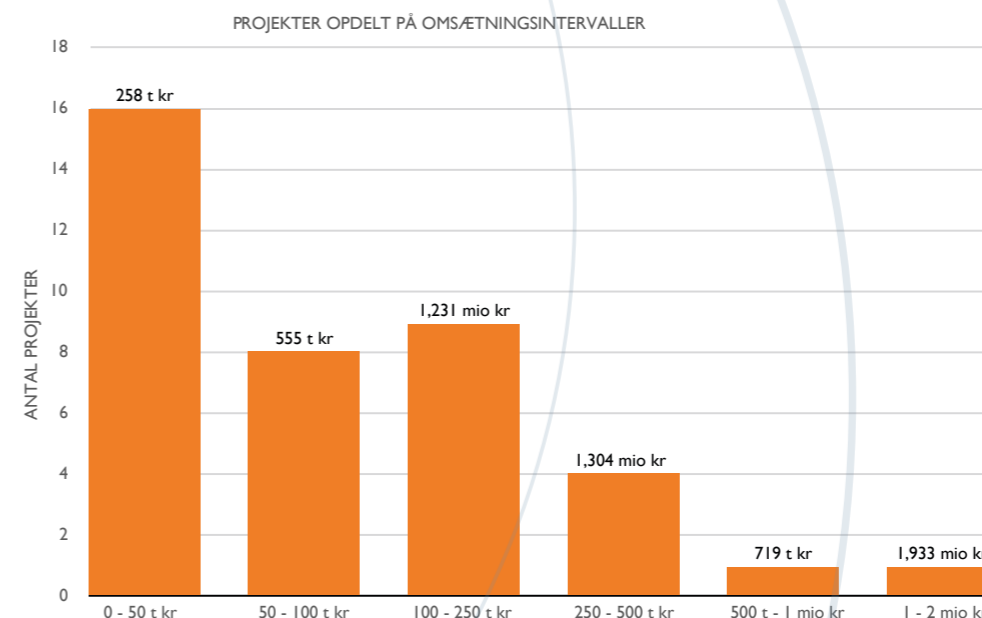
FIGUR 3: PROJEKTSÆTNING FORDELT PÅ FAGLIGE TEMAER

I forhold til 2013 er projektsammensætningen opgjort på faglige temaer stort set uændret. Der er sket en lille stigning inden for både 'Turisme' (fra 13% i 2013 til 15% i 2014) og 'Regionaløkonomisk model' (fra 60% i 2013 til 62% i 2014). Derimod er andelen af projekter inden for 'Regional udvikling' faldet lidt (fra 27% i 2013 til 23% i 2014).

FIGUR 4: PROJEKTSÆTNING OPDELT PÅ GEOGRAFISK ORIENTERING

Opgjort på geografisk orientering er der sket en mindre ændring i projektsammensætningen i 2014 i forhold til året før. Andelen af den lokale og regionale projektsætning er steget fra hhv. 18% og 35% i 2013 til hhv. 21% og 41% i 2014. Derimod er andelen af projektsætning der er nationalt og internationalt orienteret, faldet fra hhv. 40% og 7% i 2013 til hhv. 36% og 2% i 2014.

FIGUR 5: PROJEKTFORDELING EFTER OMSÆTNINGSSTØRRELSE. TALLENE OVER SØJLEN ANGIVER DEN SAMLEDE OMSÆTNING I T. KR.

Med 11,41 projektmedarbejderårsværk i 2014 (2013: 11,98 årsværk) har medarbejderne haft en gennemsnitlig projektsætning på 3,41 projekter (2013: 3,01 projekter) for året som helhed. Den gennemsnitlige omsætning pr. projekt er 154 t. kr. (2013: 194 t. kr.), der afspejler et stort spænd fra 1 t. kr. til godt 1,9 mio. kr. som illustreret ovenfor. En stor del af CRT's projekter er fortsat små, idet 62% af projekterne har en omsætning under 100 t. kr. Denne andel er steget lidt

i forhold til 2013, hvor det tilsvarende tal var 56%. Det er dermed endnu ikke lykkedes at vende udviklingen i projektsammensætningen i retning af færre og større projekter. De helt små projekter under 50 t. kr. er altovervejende honorarer for præsentationer og oplæg, levering af data fra den regionale model og små konsulentopgaver. Samtidig bidrager de fire største projekter alene med 52% af omsætningen, hvor det tilsvarende tal for 2013 var 53%.

OMFANGET AF KOMMUNIKATION

Center for Regional- og Turismeforskning formidlede ny indsigt og anvendelse realiseret gennem den anvendte forskning og udviklings- og rådgivningsaktiviteterne i lokal, regional, national såvel som international sammenhæng 43 gange i løbet af 2014 mod 33 gange i 2013. Med andre ord er der sket en væsentlig forøgelse af formidlingsaktiviteterne.

FORMIDLING

Oversigt over orienteringen i og omfanget af CRT's formidlingsaktiviteter i 2014.

ORIENTERING	ANTAL FORMIDLINGSAKTIVITETER
Lokalt	24 (Bornholm og Lolland)
Regionalt	3 (Midtjylland og alle regioner)
Nationalt	14 (Heraf 6 arrangementer på Folkemødet 2014)
Internationalt	2 (Norden)

FIGUR 6: FORMIDLINGSAKTIVITETER OPDELT PÅ GEOGRAFISK ORIENTERING

Derudover producerede CRT 26 skriftlige projektrapporteringer i form af rapporter og notater i 2014 (mod 27 i 2013). Med 11,41 projektmedarbejderårsværk svarer dette til 5,87 kommunikations- og formidlingsaktiviteter pr. årsværk for året som helhed (mod 4,67 i 2013), altså et fortsat stigende output. Dette afspejler dog en væsentlig variation i aktiviteten blandt medarbejderne, ganske som det er tilfældet med den videnskabelige publicering, der er koncentreret på et mindre antal medarbejdere.

CRT I MEDIERNE

Center for Regional- og Turismeforskning blev citeret eller omtalt i online medier 109 gange i løbet af 2014 mod 159 gange i 2013. Ses der bort fra den ekstraordinært store mediedækning for CRT i juni 2013 med historien om Folkemødets værdiskabelse for Bornholm, ligger omtalen i online medier på nogenlunde samme niveau i de to år.

CRT PÅ FOLKEMØDET

I lighed med tidligere år valgte CRT også i 2014 at markere sig stærkt på Folkemødet. Ressourcerne blev prioriteret på tre indsatsområder: Organisering af egne arrangementer, deltagelse som oplægsholder og debattør hos relevante samarbejdspartnere samt strategisk kommunikation og visuel formidling.

CRT valgte at være vært ved tre arrangementer af 1 times varighed. Formålet med hvert arrangement var at bidrage aktivt til samfundsrelevante problemstillinger ved at 'løfte blikket' og sætte fokus på de ressourcer, der er til rådighed i yderområder, frem for at fokusere på de begrænsninger, der ofte præger debatten. CRT benyttede centrets forsknings- og udviklingsaktiviteter til at formidle ny viden ind i samfundsdebatten.

CRT stillede følgende tre emner til debat:

- **SKAL DE DANSKE ØER HAVE RET – ER DU FOR ELLER IMOD?**
Udgangspunktet for debatten var RET-princippet: At prisen for 1 km på vand bør være som 1 km på land. Og spørgsmålet var, om RET kan løse de danske øers problemer, om der skal helt andre virkemidler til, eller om man måske skal afvikle øer, der er i tilbagegang?
- **ERHVERVSUDDANNELSESREFORMEN – UDFORDRING NATIONALT OG LOKALT!**
I 2015 træder en ny reform af erhvervsuddannelserne i kraft. Debatten stillede skarpt på reformens udfordringer og muligheder i forhold til målet om, at flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse, at flere skal fuldføre, at andelen af dygtige elever skal øges samt at trivslen på erhvervsskolerne skal forbedres.
- **HVORDAN GØR DU FRAFLYTTET UNGE TIL EN RESSOURCE?**
Undersøgelser har vist, at Bornholms fraflyttede unge i praksis fungerer som en mobil videnskapskapital, som ambassadører for Bornholm, som fornyere af Bornholms kultur og brand og som verdens mest loyale turister. Debatten satte spot på, hvordan dette kan styrkes yderligere.

Alle arrangementer fandt sted på Høiers Iscafé på Allinge havn. Placeringen var valgt for at sikre så gode og synlige betingelser som muligt for spændende debatter med mange aktive medvirkende.

CRT BIDROG DESUDEN SOM DEBATTØR I FØLGENDE ARRANGEMENTER

- DI Bornholms Erhvervsstræf
- Fra Vækstplan til vækst – hvordan får vi flere turister?
- From politics to action – tourism according to STRING
- Fra forskning til handling i dansk turisme – viden i aktion

STRATEGISK SAMARBEJDE, MEDIEDÆKNING OG VISUEL FORMIDLING

Efter Folkemødet 2013 skærpede CRT i 2014 sin målsætning om at arbejde strategisk med mediedækning som en måde at skabe debat og være dagsordensættende. Derfor indgik CRT et samarbejde med redaktionen på Kommunen.dk. CRT havde således hver morgen på Folkemødet et indlæg med henblik på at sætte gang i en debat baseret på CRT's tal om forhold for yderområder.

Overskrifterne var følgende:

- Folkemødet – Hvad er den samfundsøkonomiske værdi for Bornholm?
- Trafikal ligestilling – hvad vil det koste?
- Nye tal på uddannelse i yderområder
- Iværksætterier – hvor stor er antallet af start-up virksomheder i yderområder i forhold til byerne?

Ligeledes valgte CRT at arbejde strategisk med den visuelle promovering af egne arrangementer. Det skete både i valg af lokation, men også i forhold til udarbejdelse af visuelt materiale, både til brug på lokationsfacaden og til brug indenfor i debatrummet. Der blev ligeledes udarbejdet en særlig Folkemødesignatur, som blev indsat på al mail-korrespondance i ugerne op til Folkemødet, ligesom arrangementerne blev promoveret på CRT's website, Facebookside og andre relevante kommunikationsfora.

ØKONOMI

Der blev rejst ekstern finansiering til aktiviteterne på i alt DKK 25.000,- fra Sparekassen Bornholms Fond. Midlerne opfattes i høj grad som et skulderklap til CRT og udtryk for, at CRT sætter relevante og meningsfulde emner på dagordenen.

RESSOURCER OG RESULTATER 2014 – ET SAMLET OVERBLIK

EVALUERING

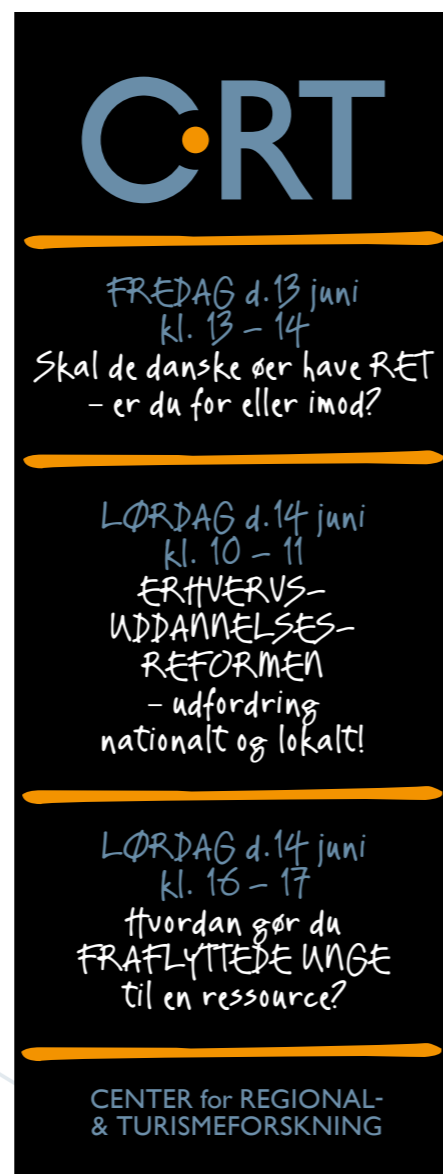
16

CRT fik igen i 2014 ros for årets Folkemøde-arrangementer fra publikum såvel som deltagende samarbejdspartnere. Desuden foretog man en intern evaluering både af CRT's generelle engagement og deltagelsen i de individuelle arrangementer på Folkemødet.

CRT's mål og resultater for deltagelse i Folkemødet 2014 var følgende:

- Være proaktiv på samarbejder, der inddrager CRT i nationale debatter arrangeret af organisationer og institutioner.
- Styrke samarbejdet mellem CRT's kontakter og netværk på institutionsniveau.
- Fortsætte med et overordnet tema, der skaber nationale overskrifter og debat.
- Bruge Folkemødet til målrettet lobbyvirksomhed for CRT som vidensinstitution og som dagsordensættende.
- Være bevidste om, at vi både kan formidle viden og holdninger i et nationalt perspektiv og vise, at vi kender Bornholm indefra.
- Sætte endnu flere tal på Folkemødet.
- Styrke CRT visuelt.

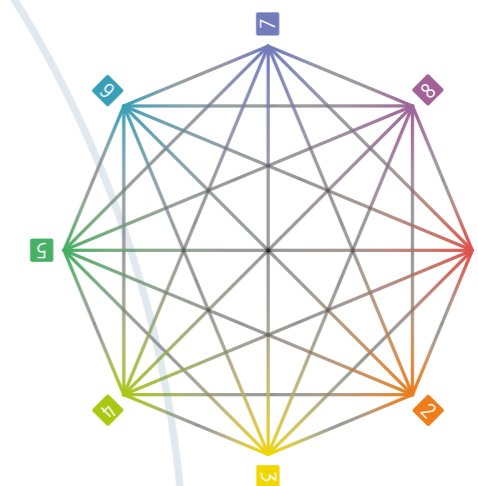
Evalueringen viste, at CRT ikke var skarp nok på lobbyismen. Det prioriteres højere i 2015. Til gengæld var der stor tilfredshed med den megen spalteplass, mange tal, meget fine og velbesøgte debatter og en stor visuel CRT-kommunikation midt på én af Folkemødets bedste facader.

OMFANGET AF KONTAKTER

CRT er en ressourcestærk organisation, der bidrager med og gør strategisk brug af sine kontakter til omverdenen i forhold til arbejdet med ny viden, ny indsigt og ny anvendelse. For i endnu højere grad at kunne arbejde strategisk er vores samlede kontaktportefølje opgjort på organisationsniveau og herefter kategoriseret i forhold til CRT's ressourcefunktioner som vidensleverandør, samarbejdspartner og netværksdeltager inden for følgende otte overskrifter:

- 1 LEVERANDØR AF VIDEN OM REGIONAL MODELØKONOMI
- 2 LEVERANDØR AF VIDEN OM TURISME OG KULTUR
- 3 LEVERANDØR AF VIDEN OM UDVIKLING I YDEROMRÅDER
- 4 SPARRINGSPARTNER TIL LOKAL ERHVERVSUDVIKLING I OG UDEFOR DANMARK
- 5 DEL AF NATIONALE NETVÆRK
- 6 SAMARBEJDSPARTNER MED VIDENSINSTITUTIONER
- 7 AFTAGER AF MIDLER OG FORMIDLER AF RESULTATER FRA PROGRAMMER, PULJER OG FONDE
- 8 DEL AF INTERNATIONALE FORSKNINGSNETVÆRK HERUNDER Ø-FORSKNING

Dette er illustreret i et stjernediagram, der skiller sig ud fra et traditionelt kontakt-baseret netværksdiagram ved samtidig at være en analyse af hvilken funktion CRT udgør i forhold til de enkelte kontakter eller hvilket samspil, de indgår i. Dermed opnår CRT et værktøj, der kan skabe bevidsthed om, hvilke dele af netværket der er tyndt, irrelevant eller mangelfuldt, således at der kan ske en bevidst opprioritering af kontaktskabelsen. Lige så vigtigt er det imidlertid, at CRT fremadrettet kan arbejde mere strategisk med aktivering af de enkelte kontaktkategorier.

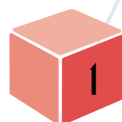
Vores metode til at beskrive den strategiske anvendelse af stjernediagrammet er baseret på de samme præmisser, som ses i Rubrik's 3-dimensionelle terning. Hvert kvadrat repræsenterer én af CRT's otte funktioner fra stjernediagrammet, og i forbindelse med eksempelvis projektudvikling kan CRT konceptuelt arbejde ved at hver blok drejes individuelt ud fra en strategi, en målrettet indsats og til tider ved at flytte andre partnere eller kontakter, for at få puslespillet til at gå op.

17

RESSOURCER OG RESULTATER 2014
– ET SAMLET OVERBLIK

18

**CRT SOM LEVERANDØR
AF VIDEN OM REGIONAL
MODELØKONOMI**

Beskæftigelsesministeriet
Bornholms
Regionskommune
CEPOS
COWI
Danmarks Statistik
Dansk Byggeri
Dansk Sygeplejeråd
Danske Regioner
Ejendomsforeningen
Danmark
Københavns Kommune
Miljøstyrelsen
NIRAS
Region Hovedstaden
Region Midtjylland
Region Nordjylland
Region Sjælland
Region Syddanmark
Rønne Havn
Slagelse Kommune
Styrelsen for
Arbejdsmarked og
Rekruttering (STAR)
Syddansk Universitet
Trafikstyrelsen
Videncenter for Landbrug
VisitDenmark

**CRT SOM LEVERANDØR
AF VIDEN OM TURISME
OG KULTUR**

Arkitekt Kristine Jensens
Tegnestue
Bornholms Vækstforum
Business Center Bornholm
Destination Bornholm
Eskild Hansens
Strategibureau
Guldborgsund Kommune
HORESTA
Lolland Kommune
Region Syddanmark
Videncenter for
Kystturisme
VisitDenmark
VisitNordjylland
Østdansk Turisme

**CRT SOM LEVERANDØR
AF VIDEN OM UDVIKLING
I YDEROMRÅDER**

Arts and Crafts Association
Bornholm (ACAB)
Bornholms Landbrug
Bornholms
Regionskommune
Bornholms Vækstforum
Business Center Bornholm
Campus Bornholm
Dansk Byggeri
Dansk Byplan Laboratorium
Kommunernes
Landsforening
LAG Bornholm
Landdistriktpuljen under
Ministeriet for By, Bolig og
Landdistrikter
Nordisk Ministerråd
Region Nordjylland
Tillväxtanalys, Sverige
UTA Bornholm

**CRT SOM
SPARRINGSPARTNER TIL
LOKAL ERHVERVSUDVIKLING
I DANMARK**

Bestyrelsen for Bornholms
Akademi
Bestyrelsen for Bornholms
Middelaldercenter
Bestyrelsen for Bornholms
Museer
Bornholms
Regionskommune
Bornholms Vækstforum
Business Center Bornholm
Destination Bornholm
HORESTA
LAG Bornholm
REGLAB
Samordningsgruppen
(netværk af bornholmske
erhvervsfremmeaktører)
Sekretariats- og
Kontaktgruppen under
Bornholms Vækstforum
UTA Bornholm
Væksthus
Hovedstadsregionen
Udenfor Danmark
Austurbrú, Østisland
Nordisk Ministerråd
Vesterålen Regionråd,
Norge

**CRT SOM DEL AF
NATIONALE NETVÆRK**

Analysen på Tværs
– erfagruppe om
turismeanalyser i Danmark
ledet af VisitDenmark
Dansk Økonometrisk
Selskab
Forsker-netværket Regional
Transformation
Liv og Land –
forsker-netværk under
Ministeriet for By, Bolig og
Landdistrikter
LRD – Local and Regional
Development Lab, Aalborg
Universitet
REG LAB
Turismeforskerne i
Danmark (TiD)

**CRT SOM
SAMARBEJDSPARTNER MED
VIDENSINSTITUTIONER**

Campus Bornholm
Center for
Landdistriktsforskning,
Syddansk Universitet
Copenhagen Business
School
Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret
Geografisk institut,
Københavns Universitet
Institut for Fødevarer-
og Ressourceøkonomi,
Københavns Universitet
Mittuniversitetet i
Östersund, Sverige
Roskilde Universitetscenter
Syddansk Universitet
Tillväxtanalys, Sverige
Videncenter for
Kystturisme
Aalborg Universitet
– Institut for Kultur og
Globale Studier og Institut
for Planlægning

**CRT SOM AFTAGER AF
MIDLER OG FORMIDLER
AF RESULTATER FRA
PROGRAMMER, PULJER
OG FONDE**

Bornholms Vækstforum
EU's Regionalfond
EU's Socialfond
Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Landdistriktpuljen under
Ministeriet for By, Bolig og
Landdistrikter
Nordisk Ministerråd
Sparekassen Bornholms
Fond

**CRT SOM DEL AF
INTERNATIONALE
FORSKNINGSNETVÆRK
HERUNDER Ø-FORSKNING**

Centre for Innovation,
Research and Competence
in the Learning Economy
(CIRCLE), Lunds
Universitet, Sverige
International Input-Output
Association
International Small Island
Studies Association (ISISA)
Knowledge dynamics,
Innovation and Learning
Network (KILN), støttet af
UK Social Science Council
Nordic Section of
the Regional Studies
Association (NORSA)
Norsk institutt for by- og
regionforskning
RSA Peripherality Network
The Nordic Society for
Tourism and Hospitality
Research (NORTHORS)
University of Genoa,
Department of Engineering
DIME, Business and
Management Centre
University of Neuchatel,
Switzerland, Institute of
Sociology

19

RESSOURCER OG RESULTATER 2014 – ET SAMLET OVERBLIK

20

RESSOURCER

Resultaterne skabt af Center for Regional- og Turismeforskning i 2014 kan ikke ses ude af sammenhæng med de ressourcer, som CRT har haft til rådighed. I dette afsnit af årsberetningen gives derfor et samlet overblik over de ressourcer, som CRT har anvendt til at skabe resultater i 2014.

CRTs MENNESKELIGE RESSOURCER I 2014			
MENNESKELIGE RESSOURCER	OMKOSTNINGER (DKK)	ÅRSVÆRK	OMKOSTNING/ÅRSVÆRK
Projektmedarbejdere	6.280.394	11,41	550.490
Heraf heltidsansat videnskabeligt personale	4.729.006	7,91	598.199
FORDELING PÅ FAGLIGE TEMAER:			
• Regionaløkonomisk model	1.265.725		
• Turisme	970.481		
• Regional udvikling	2.492.801		
Teknisk administrativt personale	996.126	2,00	498.063
Ledelse	848.617	1,00	848.617
Bestyrelse	107.000	-	

FIGUR 7: OVERSIGT OVER CRT'S RESSOURCEFORDELING I 2014

21

RESSOURCER ANVENDT TIL UDVIKLING 2014			
RESSOURCER TIL UDVIKLING	TIMER	DIREKTE OMKOSTNINGER (DKK)	RESULTATER
FORSKNING			
Mere videnskabelig publicering	1.662	137.753	<ul style="list-style-type: none"> • 4 videnskabelige artikler • 17 konferencepræsentationer
Deltagelse i forsknings- og vidensnetværk	218	35.768	<ul style="list-style-type: none"> • 9 netværk
Strategiske projektudvikling	2.615	6.767	<ul style="list-style-type: none"> • 11 strategiske projekter udviklet, hvoraf 7 har opnået ekstern finansiering • Deltaget i 3 internationale forskningsansøgninger ledende på 2 af disse • 26% af projektsætning genereret af strategiske projekter
Ph.d. uddannelse		554.933	<ul style="list-style-type: none"> • Videreførelse af Ph.d.
KOMMUNIKATION			
Projektpulje	158	6.631	<ul style="list-style-type: none"> • Der er lavet 8 mindre selvudviklede undersøgelsesprojekter
Folkemødet 2014	192	31.871	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagelse i 6 arrangementer • 3 egne arrangementer • Beregnet de økonomiske gevinster for Bornholm vedr. Folkemødet
Lokale netværk	132	5.300	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagelse i 8 lokale udvalg, netværk og bestyrelser
Bidrag til fremme af udvikling og vækst	119	6.240	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrag til krydstogtsanalyse for Bornholm
Teamudvikling	346	0	<ul style="list-style-type: none"> • Månedlige teammøder • Fælles planlægning af aktiviteter

FIGUR 8: OVERSIGT OVER CRT'S RESSOURCEFORDELING I 2014

MODELØKONOMI

22

DEN REGIONALE MODEL ER CRTs SAMFUNDSSCANNER

Center for Regional- og Turismeforskning vil bidrage med ny viden til samfundsdebatten. Det gør vi bl.a. ved hjælp af Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE®, der kan bruges til samfundsøkonomiske analyser for fx kommuner og regioner. Formålet er typisk at sætte mål og rammer for overvågning og udvikling i fx befolkning, beskæftigelse, indkomster og forbrug eller analysere på effekterne af forskellige økonomisk-politiske indgreb.

CRT udfører enkeltstående analyseopgaver og giver kommuner og regioner med et stort og kontinuerligt analysebehov mulighed for at blive brugere af Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE®. En model udviklet og drevet af forskere ved CRT, som bl.a. benytter person- og virksomhedsdata fra Danmarks Statistik samt nationalregnskabsdata. Sådanne økonomiske modeller består af en række forbundne ligninger, der beskriver en økonomisk sammenhæng under nogle givne forudsætninger. Ved hjælp af data kan man tilpasse modellen til den relevante økonomi. Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE® er en regionaliseret (dvs. fokus er på regioner og kommuner) udgave af Danmarks Statistiks nationale økonomiske fremskrivningsmodel ADAM, som er den model, der benyttes af bl.a. Finans- og Økonomiministeriet til at analysere og fremskrive den nationale danske økonomi. Modellen kan således beskrives som en samfundsscanner, der

gør dens brugere i stand til at overvåge og fremskrive den økonomiske udvikling for regioner og kommuner. Brugere af den regionale model tilknyttes vores brugerforum og har adgang til undervisning, assistance og support.

Vi kan analysere på udviklingen bagudrettet, men kan nok så interessant også give et bud på fremtiden ved at analysere på konsekvenserne af forskellige udviklingsscenarier som fx:

- Hvordan vil befolkningstallet i kommunen se ud om 5-10-15 år, hvis de nuværende udviklingstendenser fortsætter?
- Bliver der i regionen mangel på faglært arbejdskraft? Inden for hvilke brancher?
- Hvordan med rekruttering af arbejdskraft til kommunens kerneområder? Vil der være stor afgang, og venter der i så fald en udfordring med at sikre hænder nok til at løfte velfærdsopgaver over for borgerne?

Den regionale model giver brugeren mulighed for at lave mere specialiserede udtræk end Statistikbanken. Vi har også mulighed for at koble registeroplysninger med supplerende oplysninger indhentet gennem en repræsentativ survey i fx et bestemt geografisk område eller en bestemt aldersgruppe. Dermed kan vi skabe et stærkt og unikt datasæt tilpasset det aktuelle analysebehov eller forskningsprojekt.

23

2014 PROJEKT: VELFÆRDS- OG SUNDHEDSVERSION AF DEN REGIONALE MODEL FOR ERHVERV OG BESKÆFTIGELSE SAM-K OG LINE®

CRT udvikler som noget nyt et lokalt regnskab og en lokaløkonomisk regnemodel for velfærd og sundhed i kommuner og regioner. Regnskabet (som vi betegner "lokalt nationalregnskab" eller "sundhedssatellitregnskab" eller SAM-K) og regnemodellen (som vi kalder LINE) har fokus på produktion af velfærdsydelse til befolkningen i kommuner. Dansk Sygeplejeråd deltager i udviklingen og har betalt for første fase, som har fokus på behovet for personale til velfærds- og sundhedssektoren og hvor mange personer, som i dag har en sundhedsuddannelse. Sygeplejerådets økonomer er blevet koblet på CRT's computere, som står på Danmarks Statistik og har fået adgang til det detaljerede regnskab og resultater af regnemodellen. Regionerne, som har en naturlig interesse i projektet, følger med på sidelinjen og har overvejelser om at udbygge med regnskaber og model for befolkningssundhedstilstand og sundhedsaktiviteter.

Teknisk set er regnemodeller som LINE et sæt af matematiske ligninger, som sætter tal på udvikling i forbrug og produktion af f.eks. velfærd og sundhed. Og som beregner, hvordan produktion og beskæftigelse inden for sundhed og velfærd spiller sammen med produktion og beskæftigelse i andre erhverv og samfundsøkonomien i øvrigt.

Oftest benævnes økonomiske regnemodeller "simuleringsmodeller". Som navnet antyder kan LINE "simulere", hvordan sundhed og velfærd i fremtiden vil udvikle sig i samspil med den øvrige lokale økonomi. Ligeledes vil modellen kunne benyttes til analyser af scenarier, fx af Kvalitetsreformens (nye sygehuse mv.) betydning for centralisering og urbanisering. Ligeledes kan satellitregnskab og model benyttes til analyser af uligheden inden for velfærds- og sundhedssystemet mv.

I dag råder CRT over 7 specialversioner af Den Regionale Model for Erhvervs og Beskæftigelse, SAM-K og LINE®. Velfærds- og sundhedsversionen er sidste skud på stammen. Som noget nyt har CRT kastet sig over en "sub-kommunal" specialversion for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Her vil vandringer mellem by og land blive sat under lup.

SPOT PÅ TURISMEN

Center for Regional- og Turismeforskning sætter tal på turismens omfang og betydning på både nationalt og regionalt plan. Turismen rummer vækstpotentialer for bl.a. de danske yderområder, og CRT giver kommuner, erhvervsfremmeaktører og brancheorganisationer med fokus på turisme et faktisk grundlag til at arbejde med turismeudvikling og erhvervsfremme. Vores turismeprojekter spænder fra rene kortlægninger til udviklingsprojekter, hvor inddragende processer og videndeling er omdrejningspunkter.

Vi kombinerer typisk kvantitative metoder i form af specialiserede registeranalyser fra Danmarks Statistik vha. Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE® med kvalitative værktøjer som interview og fokusgrupper med turister og nøgleaktører. På dette grundlag kan vi fx:

- Kortlægge turismesektorens størrelse i et område og beskrive udviklingen over tid
- Sammenligne turisterhvervets økonomiske betydning med andre erhverv
- Påpege potentialer for øget oplevelsesværdi og øget omsætning
- Modeløkonomisk analyse er en af centrets kernekompetencer, hvorfor vi tilbyder forskellige turismøkonomiske analyser. Med udgangspunkt i fremskrivninger og konsekvensberegninger med Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE® kan vi fx analysere på de regionaløkonomiske effekter af en ny flagskibsattraktion eller antal skabte arbejdspladser af et øget antal udenlandske turistovernatninger afledt af nye forretningsaktiviteter.

Gennem bidrag til VisitDenmarks årlige rapport om turismens økonomiske betydning i Danmark, er CRT år efter år med til at give dansk turisme det nødvendige grundlag til at sætte tal på turismens størrelse i forhold til andre erhverv og dokumentere turisterhvervets betydning for den samlede danske økonomi.

Vi arbejder også gerne på destinationsniveau med egentlige udviklingsprojekter, hvori vi kombinerer tilvejebringelsen af ny indsigt og forståelse af udfordringer og potentialer med inddragende aktørprocesser, der også sætter ord på de handlinger, der skal til for at løse udfordringer og forløse potentialer.

2014 PROJEKT: KORTLÆGNING AF KYSTTURISMEFORSKNING OG SAMSPIL MELLEML FORSKNING OG TURISMEERHVERV I DANMARK

Rapporten er udarbejdet på opdrag af Styrelsen for Forskning og Innovation med udgangspunkt i aftaleteksten for Finansloven 2014 om fordelingen af forskningsreserven til tværgående forskningsinitiativer, som lægger op til en "kortlægning af kystturismeforskning". Analyserne falder i tre dele:

- en kvalitativ beskrivelse af relevant forskning,
- en kvantitativ kortlægning af relevante forskningspublikationer,
- en interviewbaseret analyse af formidlingen og anvendelsen af forskning blandt turismevirksomheder, brancheorganisationer, destinationselskaber o.l.

Med udgangspunkt i forskningsinstitutionerne organiseret i netværksorganisationen Turismeforskere i Danmark bestående af Aalborg Universitet, Copenhagen Business School, Center for Regional- og Turismeforskning, Roskilde Universitet, Syddansk Universitet og Århus Universitet beskrives forskningen inden for tre hovedområder af særlig relevans for kystturisme: Forbrug og efterspørgsel, Virksomhedsøkonomi og forretningsudvikling samt Politik og organisationsudvikling. Den identificerede forskning bidrager ikke blot til turismeforskningen, men også til bredere diskussioner om landdistriktsudvikling, innovation, kulturstudier, branding mv. Forskningsinstitutionerne har desuden betydning for det praktiske turismeudviklingsarbejde gennem lokale/regionale samarbejder med turismevirksomheder, destinationselskaber osv., ofte som led i tværsektorielle udviklingsprojekter også omfattende fx fødevarerirksomheder.

Brancheforeninger, destinationselskaber, kommunale/regionale turismeorganisationer og nationale aktører som Videncenter for Kystturisme samt Innovationsnetværket for Oplevelsesøkonomi arbejder alle målrettet med formidling og anvendeliggørelse af forskningsinstitutionernes viden til virksomhederne. Forskningsformidling er særligt vanskelig i kystturismesektoren pga. de mange små familievirksomheder med ringe forudsætninger for strategiske udviklingstiltag og begrænsede muligheder for kontinuert vidensopbygning som følge af sæsonbetonet beskæftigelse og hyppig udskiftning blandt personalet. Alle aktørgrupper ytrer behov for et øget samspil mellem forskning og praksis og for en mere direkte og uformel interaktion mellem forskere og turismevirksomheder. Samtidigt må det konkluderes, at vækst og beskæftigelsesudvikling i dansk kystturisme næppe kan realiseres alene gennem traditionel sektorbaseret turismepolitik, men kræver bredere, koordinerede udviklingsstrategier for kystområder og landdistrikter.

REGIONAL UDVIKLING

LANDDISTRIKTERNES UDFORDRINGER OG POTENTIALER

26

Et af CRT's tre hovedindsatsområder er de særlige strukturelle udfordringer og løsninger, der er relevante og aktuelle for yderområder, både i Danmark og uden for landets grænser. CRT's ambition er at bidrage til en større opmærksomhed og en mere nuanceret debat, både om de faktiske problemstillinger, men også om, hvilke ressourcer landdistrikterne rummer.

I takt med byområdernes stigende tiltrækningskraft er de problemstillinger, der knytter sig til udkantsområderne, på dagsordenen i en større del af Danmark end tidligere, hvor udkantsproblemer var forbeholdt småøerne og de mest afsidesliggende områder.

Mange kommuner og egne i Danmark har fx udfordringer med befolkningstilbagegang, svag økonomisk vækst, demografisk skævvridning og faldende beskæftigelse. Dette ses på trods af, at tal fra Danmarks Statistik viser, at den danske befolkning er steget med 2,9 % i perioden fra 2007 – 2013. Det er imidlertid kun de største byer og deres nærområder, der kan måle en befolkningsvækst, hvorimod der i landdistrikterne i samme periode er blevet godt 24.000 færre borgere, hvilket svarer til en tilbagegang på 3 %. Endnu værre ser det ud på både de små og de større danske øer; Læsø, Samsø, Langeland, Lolland og Bornholm, hvor der måles helt op til 9 % tilbagegang i befolkningen.

Fælles for mennesker og virksomheder, som på trods af udfordringerne har valgt at bosætte og etablere sig i et

landdistrikt er imidlertid, at de ser netop deres sted som udgangspunkt og grundlag for deres liv og virke. De skaber ikke erstatninger for livet, som det leves i byerne, men tager derimod udgangspunkt i både stedets og menneskenes unikke potentialer. Potentialer, der er dybt forankret i det enkelte lokalsamfunds identitet, kultur og fysiske ressourcer. Det er disse menneskers og virksomheders engagement, virke og initiativ, som vi på CRT arbejder på at understøtte på forskellig vis med henblik på at bidrage til udviklingen i udkantsområder.

Det gør vi blandt andet ved at kortlægge og analysere stedbundne ressourcers betydning for kulturliv og i frivillige organisationer og foreninger. Vi gør det også ved at afdække lokale og regionale udfordringer og problemstillinger inden for fx uddannelse og erhvervsudvikling, bl.a. ved hjælp af analyser med 'Den regionale model'. I den forbindelse har vi i samarbejde med universiteter i flere omgange arbejdet med at tilrettelægge og tilpasse adgang, indhold og organisering af videregående uddannelser til de særlige betingelser i yderområder. Desuden ser vi på specifikke erhvervssektors regionale betydning og potentialer for udvikling og vækst. Og endelig forsøger vi at afdække rammevilkår for eksempelvis iværksætteri og entreprenørskab i en kommune eller region.

Alt sammen med det grundlæggende udgangspunkt at sætte fokus på tilstedeværende og potentielle ressourcer. Ressourcer, hvis potentialer – såfremt de udnyttes optimalt – rækker langt ud over de lokalsamfund, hvor de opstår og skabes.

27

2014 PROJEKT: UNGDOMSUDDANNELSER I YDEROMRÅDER

I undersøgelsen, der er finansieret af Ministeriet for By, Boliger og Landdistrikter, stilles der skarpt på de unge i de danske yderområder og på deres vej gennem uddannelsessystemet. I medierne tegnes der ofte et lidt trøstesløst billede af vilkårene i danske yderområder, bl.a. med høj arbejdsløshed og ringe uddannelse for de unge der bor i landets yderområder. Men det er jo på ingen måde det samme som at det går dårligt for de unge, der kommer fra landets yderområder.

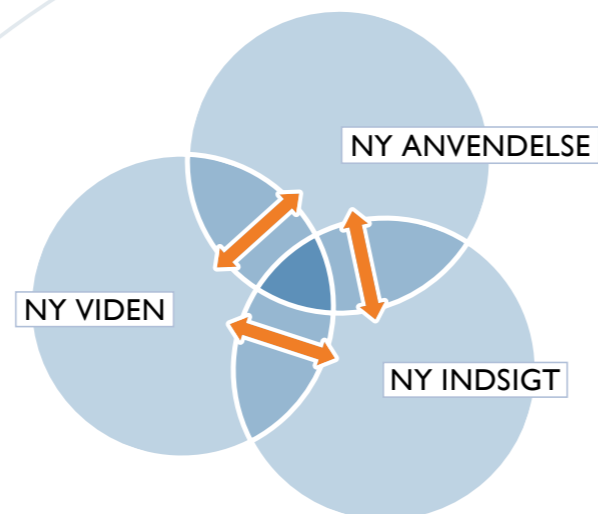
Undersøgelsen viser da også, at de unge fra landets yderområder faktisk klarer sig ganske udmærket. De unge uden for byerne uddanner sig i lige så høj grad (eller i højere grad) som unge fra bykommunerne, men de uddanner sig anderledes. Flere får en erhvervsfaglig uddannelse og færre en videregående uddannelse. Specielt er andelen, der går i gang med en lang videregående uddannelse, lavere end i bykommunerne. Men med til billedet hører også, at de unge uden for bykommunerne hurtigere går i gang med en erhvervsuddannelse og at de i større udstrækning bliver færdige med de uddannelser, de påbegynder.

Unge fra yderområderne, der tager en gymnasial uddannelse, bliver typisk boende til de har erhvervet studentehuen, men SÅ flytter de også. Tilsvarende bliver de unge fra yderområderne, der tager en erhvervsuddannelse, ofte boende under grundforløbet, hvorimod en stor del flytter, når de går i gang med hovedforløbet (typisk placeret efter det første halve til hele år af uddannelsen). Specielt unge, der går i gang med "Handel og kontor" eller "Medie og IT", flytter meget tidligt til en anden kommune. Som eksempel kan nævnes, at ved gennemsnitsalderen 22 år er hele 41 % af de unge fra yderkommunerne, der er i gang med en "Handel og kontor" uddannelse, flyttet til en anden kommune (typisk en by). De unge, der går i gang med en erhvervsfaglig uddannelse inden for "Jern og metal" eller "Bygge og anlæg", bliver i større udstrækning boende, hvilket blandt andet hænger sammen med, at disse uddannelser i høj grad er målrettet det lokale erhvervsliv. Lokale beskæftigelses- og praktikmuligheder er således med til at fastholde de unge i oprindelseskommunen.

De unges evne til at opnå beskæftigelse afhænger, som alment kendt, af deres uddannelse. Den laveste beskæftigelsesandel findes blandt de ufaglærte og den højeste blandt de faglærte og unge med en lang videregående uddannelse. Men også her er der forskelle afhængigt af de unges oprindelseskommune. Uanset uddannelsesgruppe findes den højeste beskæftigelse blandt unge, der kommer fra yderkommuner.

At unge fra yderområder i mindre udstrækning end unge fra byerne opnår en videregående uddannelse kan stort set forklares med forskelle i forældrenes uddannelsesmæssige baggrund. Andelen (af forældre) med en længerevarende uddannelse er lavere i yderkommunerne, og derfor er der også en lavere andel af unge fra yderkommunerne, der får en længerevarende uddannelse. Sammenlignes de unge uddannelsesgruppe for uddannelsesgruppe (forældrenes uddannelsesbaggrund), har unge fra yderkommunerne lige så stor sandsynlighed for at få en længerevarende uddannelse som unge fra byen.

PROJEKTER 2014

28

NY VIDEN	
Casestudie om markedsføring og branding af kål	Syddansk Universitet
Mere videnskabelig publicering	Internt projekt
Ph.d. projekter	Internt projekt
NY INDSIGT	
Ungdomsuddannelser i yderområder – betydningen af lokale uddannelses- og jobmuligheder	Landdistriktpuljen (Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter)
Analyse af beskæftigelse og arbejdsmarked i forbindelse med den erhvervsmæssige integration mellem Sjælland og Skåne	Kraks Fond
Analyse af bygge- og anlægssektoren på Bornholm	Dansk Byggeri
Barometer for vækst og erhvervsudvikling i Københavns Kommune	Københavns Kommune
Data og modelberegninger vedr. arbejdskraftbalancer	Region Midtjylland Miljø
Både og – brugerdriven innovation på Bornholms havne	Slagelse kommune
Særanalyser med henblik på at belyse 3 hypoteser for kystturismen: Positionering af destinationer, madoplevelser samt tilfredshed blandt nye børnefamilier	Region Midtjylland
Oplæg på konference om betydningen af bredbånd for vækstvilkår i yderområder	Kommunernes Landsforening
Oplæg på Åben Land konference om innovation og iscenesættelse af bornholmske fødevarer	Dansk Byplan Laboratorium
Oplæg om tilflytteri, iværksætteri og stedbundne ressourcer	Z-i-værk c/o LAG Bornholm
Klimaregnskab for Øresundsregionen	NIRAS
Udarbejdelse af casebeskrivelse af "Mit hjem er hvor mit hjerte er" til rapporten "Fakta och exempel kring lokal attraktivitet"	Tilväxtanalys
Tilrettelæggelse og deltagelse i studietur for at belyse det danske regionale erhvervsfremmesystem med eksempel i Region Syddanmark	Tilväxtanalys
Definition af rammerne for kystturismeforskningsprogram, der kan understøtte en vidensbaseret udvikling af kystturismen i Danmark	Forsknings- og Innovationsstyrelsen

29

NY INDSIGT fortsat	
Home is where the Island heart beats – afdækker værdien af den finansielle, den sociale og den kulturelle kapital på i alt 4 øer x 5 aktiviteter = 20 events arrangeret af fraflyttede unge.	Nordregio (via Austurbru–Østisland)
Krydstogtanalyse – identifikation af Bornholms styrker og svagheder samt segmentering af krydstogtgæsterne	Destination Bornholm
Analyse vedr. potentialer og muligheder for nye forretningsområder baseret på SAM-K/LINE	Rønne Havn
Deltidslandbrug og deres betydning målt i produktionsværdi og antal fuldtidsjobs	NIRAS og Videncenter for Landbrug
Begivenhedsbaseret befolkningsanalyse og -model. Forskningsprojekt med det formål at forbedre og kvalificere befolkningsfremskrivninger med fokus på flytningen fra by til land	Landdistriktpuljen (Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter)
Forskningsnetværk – herunder KILN	Internt projekt
Strategisk projektudvikling	Internt projekt
Modeludvikling – udvikling af regionaløkonomiske modeller	Internt projekt
Folkemødet 2014	Internt projekt
Teamudvikling	Internt projekt
NY ANVENDELSE	
Data og modelberegninger vedr. "klassekammerateffekt" på baggrund af SAM-K/LINE	CEPOS
Udvikling af et statistisk årshjul for UTA (Uddannelse Til Alle) for uddannelsesområdet på Bornholm	Jobcenter Bornholm
Videregående uddannelser på Bornholm. Analyse af rammebetingelser og udviklingsmuligheder	Bornholms Vækstforum
Data og tabeller vedr. ejendomssektorens beskæftigelse og indtjening samt borgernes boligforbrug	Ejendomsforeningen Danmark
Opdatering og vedligeholdelse af turismemodellen TØBBE/LINE og et regionaliseret turismesatellitregnskab	VisitDenmark
Direkte og afledte effekter af den økonomiske betydning af turismen for hver af de 98 kommuner	VisitDenmark
Den regionale model for erhverv og beskæftigelse, SAM-K/LINE®	Regionerne, BRK og VisitDenmark

FORMIDLING 2014

VIDENSKABELIGE ARTIKLER & UDGIVELSER

30

Madsen B & Zhang J: "Towards A New Framework for Accounting and Modelling the Regional Impacts of Tourism" I: New article collection – The Economics of Travel & Tourism", juli 2014 Routledge.

Marcussen CH (2014): "Multidimensional scaling in tourism literature", Tourism Management Perspectives, 12: 31-40.

Zhang J (2014) "Assessing the Economic Importance of Meetings Activities in Denmark", Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism, 14:3, 192-210.

Zhang J (2014): "Tourist attraction development in Denmark and its impact on regions", Management Studies, Volume 2(4): 254-268.

ANDRE UDGIVELSER

Bach-Jensen A, Petersen T og Rømer L (2014): Ud over kanten – Potentialeplan for outdoor-turisme på Bornholm 2015-2017. Udarbejdet for Videncenter for Kystturisme, Destination Bornholm og Bornholms Vækstforum. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Bach-Jensen A, Rømer L og Petersen T (2014): Potentialekatalog for Outdoor-turisme på Bornholm 2015-2017. Udarbejdet for Videncenter for Kystturisme, Destination Bornholm og Bornholms Vækstforum. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Bach-Jensen A (2014): Slutrapport for Både og – Bornholms havne og de skjulte skatte – Brugerdiven innovation på Bornholms havne. Evaluering af resultater og effekter af udviklingsprojekt gennemført af Bornholms Regionskommune i 2011-2013. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Damgaard CK*, Madsen B** & Keiser K*** (2014): Danske deltidslandbrugs samfundsøkonomiske betydning. (* NIRAS, ** CRT, *** Videncenter for Landbrug). Udgivet af NIRAS, CRT og VFL.

Feldthus Andersen L (2014): Turismens behov og forslag vedr. færgeudbuddet 2017. Notat udarbejdet for Destination Bornholm. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Hedetoft A og Petersen T (2014): "Turismeakademiuddannelser – og deres bidrag til et kompetenceløft til dansk turisme". Bogkapitel i Fremtidens medarbejder i dansk turisme – Jubilæumsskrift 1989-2014. Til markering af 25-året for Erhvervsakademi Danias udbud af videregående uddannelse inden for turisme og oplevelser. Udarbejdet for Center for Turisme og Oplevelse. Randers: Center for Turisme og Oplevelser.

Hedetoft A og Stefaniak I (2014): Bygge- og anlægsbranchen på Bornholm – Analyseoplæg og baggrundsrapport. Udarbejdet for Dansk Byggeri, Bornholm. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Hedetoft A og Stefaniak I (2014): Bygge- og anlægsbranchen på Bornholm – resumé og anbefalinger. Udarbejdet for Dansk Byggeri, Bornholm. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Hedetoft A og Stefaniak I (2014): Ungdomsuddannelser med fokus på yderkommuner. Analysen er medfinansieret fra Landdistriktpuljen, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Hedetoft A, Zhang J og Enemark A (2014): Rønne Havn, potentiale vurdering. Analyse af forventede samfundsøkonomiske effekter af udviklingsinitiativer i tilknytning til Rønne Havn. Udarbejdet for Rønne Havn A/S. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Madsen B (2014): "Økonomisk udvikling og det kommunale finansieringsystem". Data-beregning og analyse vha. LINE-modellen som bidrag til "Økonomisk udvikling og det kommunale finansieringsystem". København: Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg.

Madsen B, Stefaniak I og Hedetoft A med Lyngby Sørensen B*, Plauborg F, Duus Børgesen C og Toft Kristensen I** (2014): Behov for vand i Region Midtjylland. Udvikling i befolkning, indkomster og arbejdspladser. * GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland),** Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Madsen B, Stefaniak I og Hedetoft A med Lyngby Sørensen B*, Plauborg F, Duus Børgesen C og Toft Kristensen I** (2014): Behov for vand i Region Midtjylland – resume. * GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland),** Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Manniche J, Marcussen CH & Rømer L (2014): Kortlægning af kystturismeforskningen og samspil mellem forskning og turisterhverv i Danmark. Udarbejdet for Styrelsen for Forskning og Innovation under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Marcussen CH (2014): Bornholm som krydstogtdestination 2004-2014. Udarbejdet for Destination Bornholm samt forelagt Cruise Network Bornholm. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Marcussen CH (2014): Positionering, madoplevelser og nye børnefamilier på 28 kystdestinationer. Udarbejdet for Videncenter for Kystturisme. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Marcussen CH (2014): Indkomstgrundlaget i 2012 blandt indvandrere til Danmark fra 2007. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Petersen T, Bach-Jensen A og Larsen KT (2014): Rammebetingelser og udviklingsmuligheder for videregående uddannelser på Bornholm. Udarbejdet for Bornholms Vækstforum. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

31

Petersen T og Hansen E*, med Madsen B, Clausen J, Stefaniak I & Enemark A (2014): Erhvervsbarometer København. Analyse af erhvervsudviklingen og erhvervsudviklingens forudsætninger i Københavns kommune. *fra Eskild Hansen Strategibureau. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Petersen T (2014): "Bornholm" – case beskrivelse i Tillväxtanalys-rapporten: "Fakta och exempel kring lokal attraktivitet". Rapport 2014:14. Östersund: Tillväxtanalys.

Rømer L, Bach-Jensen A, Willadsen H og Marcussen CH (2014): Naturpark Maribosøerne som turist- og oplevelsesprodukt – baggrundsanalyse og potentialekatalog til udvikling af det gode værtskab. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Rømer L, og Frølich MR (2014): Ressourcer og resultater 2013. Årsberetning CRT. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Schönemann S med Madsen B, Enemark A og Harding Jensen M (2014): Befolkningsudvikling, scenarier for fremtiden og effekten heraf for den kommunale økonomi – beregninger for Bornholms Regionskommune. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Zhang J & Feldthus Andersen L (2014): De samfundsmæssige effekter af Folkemødet på Bornholm 2014. Notat for Bornholms Regionskommune samt Destination Bornholm. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Zhang J & Willadsen H (2014): Modelbaseret analyse af trafikken til og fra Bornholm. Udarbejdet for Transportministeriet. Nexø: Center for Regional- og Turismeforskning.

Zhang J, Madsen B & øvrige (2014): Turismens økonomiske betydning i Danmark 2012. Model- og dataanalyse til: Østergaard M og Lubson P 2014, "Turismens økonomiske betydning i Danmark 2012". Udarbejdet for VisitDenmark Viden & Analyse.

VIDENSKABELIGE KONFERENCEPAPERS OG PRÆSENTATIONER

Larsen KT (2014): Youth mobilities and the vocational education system in peripheral Denmark

Præsentation af paper på konferencen: Diverse Regions: Building Resilient Communities and Territories. Regional Studies Association European Conference 2014. Izmir, Tyrkiet, 15.–18. juni, 2014.

Larsen KT & Lolle E* (2014): Unge, uddannelse og udkant. Præsentation på afslutningskonference, FLEXVID, UCN University College Nordjylland. Aalborg, 7. november 2014.* Aalborg Universitet, Filosofi og læring.

Larsen KT (2014): Sted og yrkesfaglige uddannelser – erfaringer fra Danmark. Keynote præsentation på Blikk på frafall i Troms konference. UIT: Norges Arktiske Universitet, 8. december 2014.

Lolle E (Aalborg Universitet) & Larsen KT (2014): Unge, uddannelse og udkant. Paper præsentation på NordPro, The Nordic Welfare Models. The welfare state in transition – implications for professional practice and professional education. Oslo og Agerhus University College, 23.–24. oktober 2014.

Madsen B (2014): LINE – A model of the Danish Local Economy. Præsentation på mødet i Dansk Økonometrisk Selskab, Sandbjerg gods, 13.–25. maj 2014.

Madsen B (2014): Scenario analysis for island economic development with an interregional economic and demographic model – the case of Bornholm, Denmark. Paper præsentation på 54. Congress of the European Regional Science Association, 26.–29. august 2014.

Manniche J (CRT) og Testa S (University of Genoa, Italy) (2014): The triple dance of knowledge combination: how knowledge bases, territorial scales and relational contexts interact in innovations. Præsentation af paper på international conference of Organizational Learning and Knowledge Capabilities (OLKC) 2014 Conference, Oslo, 22.–24. april 2014.

Manniche J, Moodysson J & Testa S (2014): Combinatorial knowledge bases and spatial dynamics. Præsentation af paper på workshop i forbindelse med Special Issue af tidsskriftet Economic Geography, organiseret af CIRCLE/ Lund Universitet, 13.–14. maj 2014.

Manniche J (2014): Iværksætter og iværksættere i landdistrikter og byer i Danmark – en statistisk kortlægning. Præsentation på møde i dansk forskernetværk 'Liv og Land', Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. København, 4. juni 2014.

Manniche J, Marcussen CH og Rømer L (2014): Kortlægning af dansk kystturismeforskning – forskningsbehov og koblinger mellem forskning og erhverv. Præsentation af foreløbige resultater fra analysearbejde på 'Turismeforskerne i Danmark (TiD)'s årsmøde. Nansens Gaard, Svaneke, 19.–20. marts 2014.

Manniche, J: Kortlægning af kystturismeforskning og samspil mellem forskning og turismeerhverv i Danmark. Præsentation på workshop i Styrelsen for Forskning og Innovation, København, 22. maj 2014.

Marcussen CH (2014): Destination choice and non-choice – 28 mini-destinations in Denmark. Præsentation af paper på konferencen: 'TTRA Annual Conference'. Bruges/Brügge, Belgium, 18.–20. juni, 2014.

Marcussen CH (2014): Review of second home literature and analysis of letting summer houses in Denmark. Præsentation på 'New Perspectives on Second Homes. IGU Commission for the Geography of Tourism, Leisure and Global Change conference', Skeviksgård, Umeå University, Stockholm, 9.–11. juni 2014.

Petersen T & Hedetoft A (2014): Skills and formal education within the tourism sector. Paper præsentation ved 'The 23rd Nordic Symposium for Tourism and Hospitality Research', Copenhagen Business School og Aalborg Universitet, København, 2.–4. oktober, 2014.

Willadsen H & Zhang J (2014): Price elasticity on a ferry route, tourist flows and their impacts on an island economy. Præsentation på 'International Conference on Tourism Transport and Technology'. University of Brunel, London 1.–3. august 2014.

Zhang J (2014): Estimation of regional economic impacts of musical festival in Denmark. Præsentation på symposium for 'Economic, Environmental, Cultural and Social Impacts of Events and Tourism', Göteborg Universitet, Sverige, 19.–21. marts 2014.

Zhang J og Enemark A (2014): Explaining performance in hotel and restaurant businesses, paper præsenteret på 'The 23rd Nordic Research Symposium in Tourism and Hospitality'. København, 2.–4. oktober 2014.

ANDRE OFFENTLIGE FOREDRAG, OPLÆG OG PRÆSENTATIONER

Bach-Jensen A: Ud over kanten med outdoor-turisme på Bornholm. Præsentation fra workshop for outdoor- og turismeaktører. CRT, Stenbrudsgården i Nexø, 18. juni 2014.

Bach-Jensen A: Konklusioner fra analyse af videregående uddannelse på Bornholm. Konklusioner fra analysen "Rammebetingelser og udviklingsmuligheder for videregående uddannelser på Bornholm". Præsenteret for Bornholms Vækstforum, 19. juni 2014 på Hotel Griffen i Rønne.

Bach-Jensen A: Fra ideer til handling – outdoor-turisme på Bornholm. Præsentation fra workshop for outdoor- og turismeaktører. Hotel Abildgaard, 4. september 2014.

Feldthus Andersen F: Hvad skaber udvikling i yderområder, herunder på småøer? Præsentation ved Folketingets høring om småøernes forhold i Udvalg for Småøer. 26. marts 2014.

Feldthus Andersen L: Nyt fra Center for Regional- og turismeforskning – Om oplevelser og regional udvikling. Præsentation på Åben Land konference 2014, 26. maj 2014.

Feldthus Andersen L: Fra Vækstplan til vækst – hvordan får vi flere turister? Paneldeltager i debat om dansk turisme på Folkemødet 2014, 12. juni 2014.

Feldthus Andersen L: Skal de danske øer have RET? Præsentation af fakta om RET og effekter for øers økonomi i debat på Folkemødet 2014, 13. juni 2014.

Feldthus Andersen L: Ambitioner for turisme i STRING regionen efter indvielsen af den faste Femern Bælt forbindelse – hvad kan turismen give os? Præsentation og debat på Folkemødet 2014, 14. juni 2014.

Feldthus Andersen L: Fra forskning til handling i dansk turisme – viden i aktion? Moderator af debat om forskningens rolle i udviklingen af dansk turisme på Folkemødet 2014, 14. juni 2014.

Feldthus Andersen L: Gode vækstvilkår i yderområder – betydningen af bredbånd. Præsenteret på "Bedre mobil og bredbånd i kommunen" arrangeret af KL og Erhvervsstyrelsen. 19. juni 2014 og 21. august 2014.

Feldthus Andersen L: Nyt fra analysefronten på CRT – turisme, regional økonomi og regional udvikling. Præsentation for Analysegruppen (Danske Regioner, Regionerne, BRK og Erhvervsstyrelsen), 27. juni 2014.

Feldthus Andersen L: Analyse af afsættet for ny strategi. Præsentation for Samordningsgruppen, Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse, 12. september 2014.

Feldthus Andersen L: Workshop Comfortness Konzept. Facilitering af afsluttende workshop for styregruppen for Comfortness Konzept projektet, 18. november 2014.

Feldthus Andersen L: Afslutnings- og evalueringskonference, Grønne Håndværkere. Ordstyrer på konferencen afholdt på Bright Park Bornholm, 20. november 2014.

Hedetoft A: Fremtidens behov for arbejdskraft. Præsentation for UU-vejledere på Bornholm, 13. januar 2014.

Hedetoft A: Ejer-leader-problematikker i bygge- og anlægsbranchen. Præsentation for medlemmer af Dansk Byggeri, Campus Bornholm, 26. marts 2014.

Hedetoft A: Bygge- og anlægsbranchen på Bornholm. Præsentation på gå-hjem møde af analyseresultater fra projektet "Fremtid i bornholmsk byggeri" for Dansk Byggeri. Campus Bornholm, 26. maj 2014.

Hedetoft, A: Unge fra yderområderne. Deres vej gennem uddannelsessystemet. Præsentation for medlemmer af analysegruppen for Den Regionale Model, 27. juni 2014.

Hedetoft, A: Arbejdsmarkedet på Bornholm. Fokus på de unge. Præsentation for UTA-udvalget, 30. juni 2014.

Hedetoft, A: Togfonden DK. Direkte beskæftigelsesmæssige effekter af de planlagte investeringer i fonden. Præsentation for styregruppe for Togfonden DK, 2. september 2014.

Hedetoft, A: Turismestatistik og analyser i Danmark. Præsentation på ETOUR-seminar for forskere, embedsfolk og rådgivere med relation til skandinavisk turisme, Mitt-Universitetet, Östersund, 11. november 2014.

Hedetoft A og Petersen T: Evaluering Comfortness. Præsentation af evalueringens resultater på netværksmøde, 10. december 2014.

Larsen KT: From Guilt to Engagement: out-migrated youth and their engagement in their home communities. Præsentation på CRT seminar, CRT, 28. november 2014.

Larsen KT: Youth in Danish peripheral areas: mobility, educational choice and place attachment. Præsentation på CRT seminar, CRT, 28. november 2014.

Larsen KT: Bornholmske unge og deres flyttemønstre i forbindelse med uddannelse. Oplæg for Uddannelse til Alle-udvalget. Bornholms Regionskommune, 10. september 2014.

Madsen B: Større øer: Færger og transport, befolkning og arbejdspladser – hvad kan der gøres? Fra høring i Folketinget om færgedriften til Læsø, Samsø og Ærø ved Udvalget for Landdistrikter og Øer. 25. februar 2014.

Madsen B: Regionale arbejdsmarkedsmodeller – mellemfristede fremskrivninger: Anvendte analysemodeller og -metoder? Oplæg fra seminar på Beskæftigelsesministerens ekspertudvalg om infrastruktur og arbejdskraft- og kvalifikationsbehov: Analyser og analysebehov. 28. februar 2014.

Madsen B: Udligningsreform og overvejelser vedr. anvendelsen af CRT's data og modeller. Oplæg for Bornholms Regionskommune vedrørende brug af CRT's data og modeller til at analysere fremtidigt udligningssystem. 4. april 2014.

Madsen B: Behov for drikkevand i Region Midtjylland – udvikling i befolkning, indkomster og arbejdspladser. Præsentation af rapporten "Behov for vand i Region Midtjylland – udvikling i befolkning, indkomster og arbejdspladser". Møde i GrundvandsERFAMidt. Silkeborg, 19. marts 2014.

Manniche J: Kortlægning af kystturismeforskning og samspil mellem forskning og turismeerhverv i Danmark. Præsentation på workshop 22. maj 2014 i Styrelsen for Forskning og Innovation, København.

Manniche J: Innovation og iscenesættelse af bornholmske fødevarer – Nye produktions- og konsumptionsmodeller. Præsentation på Dansk Byplanlaboratorium Åben Land Konference. "Når man skal leve af landskabet", 26.–27. maj 2014 i Rønne.

Manniche, J.: Innovation og viden i yderområder: Hvad er problemet og er klynger løsningen? Oplæg på strategimøde vedr. erhvervsudvikling på Bornholm, 8. september 2014, Uddannelsescenter Snorrebakken.

Marcussen, CH (2014): Cruise tourism in the Baltic Sea – The case of Bornholm. Præsentation på CRT seminar, CRT, 28. november 2014.

Petersen T og Bach-Jensen A: Videregående uddannelse på Bornholm – præsentation af foreløbige resultater fra analyse. Præsentation på workshop om uddannelse på Bornholm, Bornholms Akademi, 23. april 2014.

Petersen T og Bach-Jensen A: Videregående uddannelse på Bornholm – præsentation af resultater fra analyse. Præsentation på møde i Sekretariats- og Kontaktgruppen under Bornholms Vækstforum, 3. juni 2014.

Petersen T: Foreløbig evaluering Comfortness – Præsentation på turisme netværksmøde, Destination Bornholm, 8. oktober 2014.

Petersen T: Evaluering Comfortness projektet. Præsentation på turisme netværksmøde på uddannelsescenter Snorrebakken, 10. december 2014.

Rømer L og Bach-Jensen A: Det gode værtskab i Naturpark Maribosøerne. Præsentation ved workshop om velkomststruktur og værtskab, 7. januar 2014 på Restaurant Bangs Have i Maribo.

Rømer L: Rekruttering og fastholdelse af frivillige på Bornholms Middelaldercenter. Præsentation på dialogmøde på Bornholms Middelaldercenter, 8. januar 2014.

Rømer L: Home is where the Island Heart Beats – part 2. Præsentation på "Launch of the Nordic Demographic Programme 2014", 15. maj 2014, Nordregio, Stockholm.

Rømer L: Mit hjem er hvor mit hjerte er – om fraflyttede unge som ressource. Præsentation på "Z-i-værk arrangement om tilflytteri og iværksætteri", 4. september 2014, Bornholm.

REVIEWER FOR VIDENSKABELIGE TIDSSKRIFTER OG FORSKNINGSRÅD

Manniche, J: Opgaver som 'blind reviewer' for:

- Tidsskriftet European Planning Studies / Taylor and Francis UK
- Tidsskriftet Industry & Innovation / Taylor and Francis UK
- Norges Forskningsråd

UDVALGT PROJEKT 2014: OUTDOOR-TURISME PÅ BORNHOLM

36

Outdoor-turisme på Bornholm er ferie med det primære formål at bruge Bornholms unikke, varierede natur som ramme om udendørs aktiviteter, der rummer udfordringer og giver sved på panden.

Et af CRT's større projekter i 2014 har været **Ud over kanten – potentialeplan for Outdoor-turisme på Bornholm 2015-17**. Projektet blev udarbejdet for Videncenter for Kystturisme, Destination Bornholm samt Bornholms Vækstforum. Planen indgik i projektet Oplevelsesbaseret Kystturisme under Videncenter for Kystturisme. Her var Allinge-Sandvig udset som én ud af 20 danske "minidestinationer" med et særligt udviklingspotentiale.

Visionen Outdoor Park Bornholm: Outdoor på Bornholm skal være reason to go for aktive turister i alle aldre og for outdoor-nørder

Outdoor-turisme blev valgt som tema for potentialeplanen, fordi Destination Bornholm primo 2014 efter et strategiarbejde gennemført i regi af en bredt sammensat koordinationsgruppe udvalgte Outdoor-turisme som et strategisk fokusområde med et stort vækstpotentiale.

Potentialeplanen skal fremover være et arbejdsredskab til, hvordan private og offentlige aktører gennem en række sammenhængende aktiviteter og tiltag i årene 2015-17 kan bidrage til at styrke og udbygge Bornholm som outdoor-feriedestination og dermed skabe vækst, udvikling og øget omsætning inden for Outdoor-turisme. Kort sagt flere turister, flere overnatninger og flere aktiviteter.

Outdoor-turisme er et vækstpotentiale for Bornholm. Men budskabet om Bornholmsover flodighedshorn af outdoor-tilbud skal ud over kanten

OUTDOOR ER I DAG IKKE I HØJ NOK GRAD REASON TO GO FOR FERIE PÅ BORNHOLM.

Outdoorturister anslås i dag at udgøre 8 % af turisterne på Bornholm, mens de to største turismesegmenter strand- og naturferie samt familieferie hver især udgør 14 % af turisterne. Imidlertid har Outdoor-turisme som forretningsområde et stort vækstpotentiale for Bornholm, fordi der er et optimalt match mellem Bornholm som en ferieø med en unik natur, og en stigende global efterspørgsel efter adrenalin- og svedperlefremkaldende ferieoplevelser.

Undersøgelser viser, at motion, sport og aktivitet får stadig større betydning for vores fritids- og ferieliv samt for valget af destination, specielt for korte ferieophold:

- 1/3 af danskerne har været på motionsferie det seneste år
- 25 % af danskerne tager på aktiv sommerferie i 2014
- Endnu flere er aktive i ferien og har fx løbeskoene med i kufferten

Interessen for aktiv ferie er også stigende i vores nabolande, men kendskabet til, hvad Bornholm kan tilbyde, er begrænset – med undtagelse af cykling, løb og vandreture.

POTENTIALER

Bornholm tilbyder allerede i dag et bredt udbud af outdoor-aktiviteter, men turisterne er i dag primært aktive i naturen, fordi de holder ferie på Bornholm. Outdoor er altså ikke et rejsemotiv i sig selv, men indgår i den samlede oplevelsespalette og supplerer og styrker øens klassiske turisttilbud.

Potentialerne findes således, men mulighederne skal både øges og gøres til bookbare og markedsførte kommercielle produkter. Adgang til og udbud af outdoor-produkter er nemlig en forudsætning for, at Bornholm kan bevare sin konkurrenceposition, og tillige for, at Bornholm kan tiltrække gæster fra nye markeder.

UDFORDRINGER

Bornholm har i dag både gode naturgivne forudsætninger og et veludbygget og velorganiseret turismeerhverv og idrætsliv som et stærkt udgangspunkt for vækst og flere lokale arbejdspladser. De ømme punkter i forhold til at få Outdoor-turisme ud over kanten er, at outdoor-produktet er et kludetæppe, der er uoverskueligt præsenteret. At det er vanskeligt at overskue, hvor man køber produkterne og

På Bornholm kan kommercielle outdoor-produkter udvikles med afsæt i fx Bright Green Island strategien. Og man skal huske, at outdoor gør Bornholm interessant for nye geografiske markeder.

til hvilken pris. At der er usikkerhed om, hvad der er muligt og hvornår. At sikkerhed og kvalitet er en individuel sag for de enkelte aktører. At instruktør- og guidekompetencer kun findes begrænset lokalt, og endelig at aktørerne generelt har outdoor som bierhverv og derfor mangler både ressourcer og strategisk fokus.

Outdoor på Bornholm skal gøres synligt, salgbart og tilgængeligt.

VISIONEN OUTDOOR PARK BORNHOLM

Derfor har potentialeplanens afsæt været visionen Outdoor Park Bornholm. En park signalerer ordnede forhold, sikkerhed, overskuelighed og tilgængelighed. Bornholm er ikke vildnis, ørken eller store åbne vidder. Bornholm er en ferieø med badestrande, restauranter, hoteller og nem transport. Her er hjælp til luft i dækket, et par nye svømmefodder, og en softice eller en fadøl er aldrig længere væk end 10 kilometer.

Visionen er, at Bornholm skal være det oplagte valg for aktive turister i alle aldre, som søger en naturskøn feriedestination med et bredt udbud af lettilgængelige outdoor-tilbud af høj kvalitet. Samtidig skal Bornholm også kunne tiltrække elite og "outdoor-nørder", der søger gode betingelser for at udøve deres disciplin, men som samtidigt prioriterer den veletablerede feriedestinations tilbud og services som ramme omkring ferien. Bornholm har nogle af de bedste lokaliteter i Nordeuropa til klatring, mountainbiking, surfing, dykning og havkajak. Her er variation og forskellige sværhedsgrader inden for et afgrænset område. Elitens tilstedeværelse på Bornholm er med til at skærpe interessen fra bredden.

37

OUTDOOR-TURISME PÅ BORNHOLM

NEM OG BEKVEM

Man kan tale om, at Bornholm både er nem og bekvem outdoor. Dertil kommer det brede udbud af kulinariske oplevelser, lige fra mad på primus til gourmet i særklasse suppleret med en række kulturtilbud og attraktioner, hvis vejret svigter.

Outdoor-aktører oplever stigende efterspørgsel under Etape Bornholm. Etapeugen kunne potentielt udvides til en Outdoor-festival?

HAMMERHAVN SOM EPICENTER FOR OUTDOOR-UDFOLDELSE

Centralt i visionen om Outdoor Park Bornholm er ideen om at iscenesætte Hammerhavn som et center for outdoor på Bornholm. Den smukke turisthavn ligger i smørhullet på Nordbornholm med udsigt til turistmagneten Hammershus og nær det rige udbud af overnatningsmuligheder m.v. i Allinge-Sandvig. Havnen har allerede gode basale faciliteter som mad og drikke, parkering, toilet og bad samt mange aktiviteter i højsæsonen – havkajak, turbåde, rib-båd og Etape Bornholms 4. etape.

1-2-3 LØFT

Det foreslås at etablere et offentligt-privat partnerskab forankret i regi af Bornholms Regionskommune, Destination Bornholm og centrale private aktører i Bornholms turisme med fokus på outdoor. Et partnerskab med både offentlig og privat finansiering, der skal sikre fokus på kommerciel bæredygtighed i udviklingen af produkter, tilgængelighed, markedsføring og salg af disse og samtidigt yde den nødvendige starthjælp og engagement fra det offentlige Bornholm. Det er også essentielt for en succesfuld udvikling af outdoor-turisme på Bornholm, at den kommercielle turismeudvikling suppleres med indsatser af bredere karakter, så der fx indtænkes Outdoor-turisme i erhvervsfremmesystemet, i uddannelsessystemet og i idrætslivet. DGI Bornholm er fx en oplagt samarbejdspartner, idet paraplyorganisationen bl.a. arbejder for at fremme rammerne for at dyrke idræt og være aktiv, både på banen såvel som i naturen.

Erfaringer fra andre destinationer viser, at Outdoor-turisme kan bidrage til samfundet med øget tilflytning og øget dynamik samt synergier til lokalsamfundet, foruden naturligvis øgede skatteindtægter, hvilket underbygger et offentligt engagement i en udvikling af erhvervsområdet.

Outdoor-turisterne anslås at udgøre 8% af turisterne på Bornholm. De bidrager med en årlig værditilvækst i det bornholmske samfund på 34 mio. kr. og en beskæftigelse svarende til 99 årsværk.

Beregnet ud fra Turismesatellitregnkab for Bornholm, 2011. CRT.

45 GODE IDEER

I forbindelse med visionen og planen er der udarbejdet et understøttende potentialekatalog for Outdoor-turisme på Bornholm. Det er blevet til i samarbejde med aktørerne og konkretiserer en række mulige aktiviteter og tiltag. Kataloget er udarbejdet som et selvstændigt værktøj til inspiration og videreudvikling. Dog er forslagene i udstrakt grad inddraget i den samlede potentiale- og handlingsplan. De 45 beskrevne ideer indeholdt i kataloget er:

1. SYNLIKGØRE OG STYRKE DE YPPERSTE OUTDOOR-SPOTS
2. ENKELT AT SKABE KOMMERCIELLE AKTIVITETER I OFFENTLIGT EJET NATUR
3. VIDENDELING MELLEM DE STORE AREALEJERE OG OUTDOOR-INTERESSETER
4. SYNLIKGØRE AT BORNHOLM HAR DANMARKS ALLERBEDSTE STRANDE
5. OVERNATNINGSTEDERNE GIVER OVERBLIK OVER OUTDOOR-FACILITETER
6. FLERE OVERNATNINGSTEDER ER ÅBNE I YDERSÆSONEN
7. OUTDOOR PÅ FOLKEMØDET KAN BOOKES ÉT STED
8. I YDERSÆSONEN TILBYDES INTIMT OG EKSKLUSIVT OUTDOOR
9. CERTIFICERING AF KVALITETS-OUTDOOR-AKTIVITETER
10. SANDVIG PLEJEHJEM ER OUTDOOR-HOTEL
11. TVERGÅENDE INSTRUKTØRKURSER MED FOKUS PÅ GODE OPLEVELSER
12. YOUTH HOSTEL MED OUTDOOR-PROFIL
13. KVALIFICERET OUTDOOR-ARBEJDSKRAFT FINDES PÅ BORNHOLM
14. BORNHOLM HAR ET KORPS AF OUTDOOR-FRIVILLIGE
15. MERE VISUEL MARKEDSFØRING – BILLEDER = FØLELSER
16. OUTDOOR-BORNHOLM ER FOR FAMILIER
17. BORNHOLM ER FOR DE UNGE
18. OMTALE AF KLATREMULIGHEDER PÅ BORNHOLM
19. OPBAKNING TIL FÆLLES ONLINE BOOKINGPLATFORME FOR OUTDOOR-OPLEVELSER
20. FORBEDRET OMTALE AF OUTDOOR PÅ BORNHOLM.INFO
21. RABAT PÅ TRANSPORT TIL/FRA OG PÅ BORNHOLM NÅR DU ER AKTIV
22. DENNE UGES BORNHOLM GÅR ONLINE
23. OUTDOOR I YDERSÆSONEN ER INTIMT OG EKSKLUSIVT
24. ØEN DU VENDER SUNDERE HJEM FRA
25. BORNHOLM HAR MOUNTAINBIKERUTER OG –GUIDER
26. KLATRERUTERNE ER GENNEMGÅET – SIKRE OG VEDLIGEHOLDTE
27. SKILTNING I LANDSKABET ER TYDELIG OG TILSTRÆKKELIG
28. ORGANISERET VIDENDELING ML. OVERNATNING OG AKTIVITETER
29. HENVISE OG SAMARBEJDE I STEDET FOR AT KONKURRERE
30. FRONTPERSONALET KAN BESVARE: "HVAD SKAL VI LAVE?"
31. BORNHOLM HAR ALTID EN KYST MED LÆ – SÅ VI HENVISER TIL HINANDEN
32. BORNHOLM HAR EN OUTDOOR-KOORDINATOR
33. OUTDOOR-SHUTTLES MELLEM OVERNATNINGSTED OG LOKATION
34. FISKEDAG MED MADOplevelser
35. OUTDOOR-TEMADAGE I SOMMERFERIEN
36. SVØMMESKOLE
37. SEJLERSKOLE
38. OUTDOOR-WEEKEND / OUTDOOR-UGE
39. IRONMAN BORNHOLM
40. FLERE PAKKEPRODUKTER: OVERNATNING + AKTIVITETER
41. OUTDOOR-BUSSEN
42. REJS TIL BORNHOLM MED OUTDOOR-UDSTYR – MEN UDEN BIL
43. BORNHOLM RUNDT – TIL LANDS, TIL VANDS OG I LUFTEN
44. BORNHOLM ER DANMARKS CENTRUM FOR OUTDOOR-UDFOLDELSE
45. THE COOL SCHOOL

FRA VORES EGEN VERDEN

40

BESTYRELSEN PR. 31.12.2014

Center for Regional- og Turismedforskning ledes af en bestyrelse udpeget for 2014-2017 bestående af 7 medlemmer, hvoraf de 6 udpeges af Bornholms Kommunalbestyrelse:

- to medlemmer af Bornholms Kommunalbestyrelse
- ét medlem efter indstilling fra Bornholms Vækstforum
- tre medlemmer, der udpeges ud fra deres faglige kompetencer og forskningsmæssige relevans for CRT's virksomhed.

Desuden udpeger centrets medarbejdere en repræsentant til bestyrelsen.

MEDLEMMER

Lars Erik Jønsson, bestyrelsesformand.
Viceadministrerende direktør, VisitDenmark.

Kirstine van Sabben, næstformand. Selvstændig bygningsmaler. Medlem af Bornholms Kommunalbestyrelse.

Jonna Nielsen. Faglig sekretær, 3F Bornholm. Medlem af Bornholms Kommunalbestyrelse.

Peter Vesløv. Direktør, Beck Pack Systems A/S. Indstillet af Bornholms Vækstforum.

Szilvia Gyimóthy. Lektor, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet.

Bjarne E. Jensen. Direktør, REG LAB.

Lene Rømer, medarbejderrepræsentant. Konsulent, CRT.

OBSERVATØRER

Allan Westh. Arbejdsmarkedschef Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse, Bornholms Regionskommune.

41

PERSONALE PR. 31.12.2014

Anders Hedetoft

Konsulent; Ph.d., cand.agro., HD

- Regional økonomi
 - Landdistriktsudvikling
 - Erhvervsudvikling med fokus på erhvervsfremme
 - Iværksætter
 - Virksomhedssamarbejde og kompetenceudvikling
- 56 44 00 32 / 30 85 51 83
hedetoft@crt.dk

Astrid Estrup Enemark

Studermedarbejder; stud.polit.

- Kommunale budgetter og regnskaber
 - Kommunale tilskuds- og udligningsmodeller
 - Regionaløkonomiske analyser og konsekvensberegninger i SAM-K/LINE®
 - Analyser af uddannelsesområdet med udgangspunkt i registerdata
- aee@crt.dk

Birgit M. Jacobsen

Administrativ medarbejder; merkonom

- Administrativ og økonomisk styring
 - Projektadministration
 - Bogføring og tidsregistrering (C5)
- 56 44 00 25 / 30 85 51 72
bmj@crt.dk

Bjarne Madsen

Professor; dr. scient. og cand.oecon.

- Regional økonomi
 - Regionale og interregionale modeller (LINE)
 - Interregional Social Accounting (SAM og SAM-K)
 - Kommunal økonomi
 - Arbejdsmarkeder
 - Miljø- og ressourceøkonomi
 - Trafik og transportsystemer
- 30 85 51 73
bma@crt.dk

Carl Henrik Marcussen

Seniorforsker; Ph.d., MBA

- Turismerelaterede analyser baseret på bl.a. survey-datasæt og registerdata
- Registerbaserede analyser inden for andre relevante områder

56 44 00 27 / 30 85 51 74
marcussen@crt.dk

Irena Stefaniak

Statistisk assistent; cand.oecon.

- Analyser i SAS (basis databehandling) til basisversion og alle specialversioner af CRT's regionale model
 - Støtte og teknisk analyse til præsentationssystemet ALFRED
 - Oplæring og undervisning i registerdata og SAS
- is@crt.dk

Jens Clausen

Konsulent
Statistiske analyser

- Databehandling, specielt i forbindelse med databaser
 - Udvikling og programmering af værktøjer til dataadgang og -analyse
 - Regional- og kommunaløkonomi
- 30 85 51 84
jens@crt.dk

Jesper Manniche

Seniorforsker; cand.tech.soc.

- Innovation og vidensdynamikker i virksomheder, netværk og klynger
- Fødevarer og oplevelsesøkonomi i landdistrikter
- Regional- og landdistriktpolitik

56 44 00 23 / 30 85 51 75
manniche@crt.dk

FRA VORES EGEN VERDEN

PERSONALE PR. 31.12.2014

42

Jie Zhang

Seniorforsker; Ph.d. i økonomi

- Udvikling af regionaliserede turismesatellitregnskaber
- Turisme konsekvensanalyser
- Turisme destinationsudvikling
- Regionale økonomiske analyser

30 85 51 76

jie@crt.dk

Karin Topsø Larsen

Ph.d. studerende v. AAU, Institut for Planlægning
Regional udvikling i perifere områder

- Vidensdynamikker og regionale innovationsdynamikker i perifere områder
- Regionale kompetencebehov og uddannelsesplanlægning
- Oplevelsesøkonomi
- Kommunikation og vidensdeling

56 44 00 35 / 30 85 51 77

kl@crt.dk

Lene Feldthus Andersen

Direktør; MSc, Master of Environmental Management

- Centrets daglige ledelse, strategi og bestyrelsesbetjening samt økonomistyring og personaleudvikling.
- Eksterne relationer til regionale, nationale og internationale myndigheder, forskningsråd og organisationer
- Projektgenerering, repræsentation og netværk

56 44 00 22 / 30 85 51 79

lfa@crt.dk

Lene Rømer

Konsulent; master i oplevelsesledelse

- Kreativitet, netværk, internationale kontakter og projektsamarbejde
- Oplevelsesøkonomi og oplevelsesledelse med speciale i ledelse af frivillige
- Udviklings- og læringsrum samt evaluering af læreprocesser
- Projektansvarlig for udvikling af Master i Oplevelsesledelse i Yderområder (MOLLY)

56 44 00 40 / 30 85 51 78

lr@crt.dk

Marianne Ramstedt Frølich

Administrativ medarbejder; merkonom

- Administrativ og økonomisk styring
- Projektadministration
- Bogføring og tidsregistrering (C5)
- 56 44 00 20 / 30 85 51 82

mrf@crt.dk

Tage Petersen

Forsker; cand.comm.

- Turisme og oplevelsesøkonomi i yderområder
- Uddannelse, innovation og vidensdynamikker i lokalområder og organisationer
- Regionale udviklingsstrategier og erhvervsudvikling
- Udvikling af Master i Oplevelsesledelse i Yderområder (MOLLY)

56 44 00 26 / 30 85 51 80

tage@crt.dk

RESULTATOPGØRELSE I HOVEDTAL

43

I. JANUAR – 31. DECEMBER 2014	2014	2013
	kr.	t.kr.
Nettoomsætning	12.125.323	12.859
Andre driftsindtægter	111.107	6
Projekt løn	5.694.387	6.110
Projekt omkostninger	2.231.445	2.393
Andre projekt omkostninger	601	0
BRUTTORESULTAT	4.309.997	4.362
Andre eksterne omkostninger	1.510.863	1.825
Personaleomkostninger	1.744.761	1.750
Tab på debitorer	0	0
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	48.325	0
DRIFTSRESULTAT	1.006.050	787
Finansielle indtægter	9.569	0
Finansielle udgifter	0	3
ÅRETS RESULTAT	1.015.618	784
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING		
Bonusudbetaling til medarbejdere	150.000	
Overført til egenkapital	865.618	784
DISPONERET I ALT	1.015.618	784

KONTAKT

Center for Regional- og Turismeforskning
Stenbrudsvej 55
3730 Nexø

Tel. +45 5644 1144

crt@crt.dk
www.crt.dk

KOLOFON

Årsberetning 2014

Udgiver:
Center for Regional- og Turismeforskning
april 2015

Redaktion:
Lene Rømer
Marianne Frølich
Lene Feldthus Andersen

Layout:
Jane Hamilton